

An de liende

is een elektrisch Stellingwarfs maandblad
van de stichting Stellingwerfs Eigen (sSe)

Oplage: 887 e-adressen
3de jaorgaank, nummer 11
Datum: 1 november 2008

Redactie: Frank de Vries
Piet Bult

Aemels: info@stellingwerfs-eigen.nl
Webstee: www.stellingwerfs-eigen.nl
(Hier vien ie ok et archief van An de liende.)

ISSN : 1872-4108
NUR : 525
SSE : 0811

Verantwoordelikhied m.b.t. et copy- en auteursrecht van instuurd wark ligt bi'j de instuurder.
Copy- en auteursrecht van instuurd wark bin en blieven van de oorspronkelijke maeker.
De redactie/uitgever nemt gien verantwoordelikhied veur inzunnen wark!
Et deursturen van dit blad mag allieend zonder veraanderings.
Kiek op de laeste bladziede veur meer spulriegels.

De inhoud van disse maand:

• Van de redaktie	3
• Centeraosie	4
• Zin an een fesien	5
• De vrolike Makkers	5
• Kunstkafé	6
• Smakelijke verhalen	7
• Uit de kop van Overijssel	8
• Oold	9
• Wussen jim dat	10
• Anansi (15)	11
• Babbelegoegies	12
• Bolding vertelt (9)	13
• Biebelvertaelings	15
• Ik geleuf et, ikke niet	16
• Sprokien: De ni'je kleraosie van de keizer	17
• 2009: een bizunder jaor	20
• Stellingwarf 700 jaor	21
• Bolding vertelt (10)	22
• Recept veur slaopperblemen	24
• De sloffen van de buurman	25
• Boêrewiesheîd ovver 't wêêr	27
• Uut oule tiiden	28
• Kursus Stellingwarfs (1)	29
• Aandacht	31
• Taeltuun	32
• Dichtwark	33
• Rilke (10)	35
• De Stellingwarver Biebel	36
• Stelling van de maand	37

Oeps...

In et veurige nommer is d'r hier op de redaktie een hiele lappe tekst van **Bolding vertelt (9)** achter een aander tekstblok verstopt raekt, en zodoende onzichtber en onleesber wodden. Halfbakken wark van oonze kaante...

Op disse dag (de schriever zien verjaordag, awwe goed achtsleugen hebben) gao'we diepe deur et stof, bieden oonze exkuus an en plaetsen et negende verhael gewoon nog es hielemaole vanni'js want we willen d'r vanzels niks van missen..! Even veerderop weer een hiel ni'j verhael; et tiende alweer.

Van de redaktie

De mais was hier en daor haost 4 meter hoge dit jaor, d'r zatten een protte ekkels an de bomen en kestanjes, appels, peren en aandere vruchten bin d'r ok plentie. En de oflopen weken vleugen d'r al gaanzin in V-vorm in de locht, et was bi'jtieden haost 20 graoden in oktober. Dan hebben we een appeltien veur de dust, zoas ze vroeger zeden doe d'r een nog strenge winters weren. Mar now hewwe een financiële kredietkrisis, de appel vaalt niet veer van de boom mar gieniene wil ze hebben want hebberrighied, gemakzucht en eigenwieshied is et meensdom eigen. D'r bin een protte meensken, niet alliend pattikulieren, mar ok gemientes en perveensies die heur gelok op Ieslaand zochten. De baosis hiervan is hebberrighied. Now kan 'k me d'r wel wat bi'j veurstellen daj' veur gemienschopsgeld een protte rente willen om et veur een steugien weg te zetten bi'j een baank die et meerste gefte. Mar ie moe'n as beheerder van dat geld toch ok kieken as zoe'n baank wel solvabel is vanzels. Dat die pattikulieren geld verleuren hebben vien 'k niet zo arg want ze hadden dat geld toch over. Mar over dat gemienschopsgeld hadden ze toch beter naodenken moeten. As puntien bi'j paoltien komt is et te gek veur woorden dat wi'j as brave burgers hier veur opdri'jen moeten veur dat asosiaole gedrag van die hebbelisten.

“Veur aj't weten kuj' niks meer hebben, want dan hej't had”, zee Willem Wilmink. Geniet d'r van zolange as 't kan.

“Wie toek op geld is, raekt van geld niet in de zae, net zo min as wie riekdom het van nog meer weenst”, zee Prediker. D'r is storm op til in de financiële en ekonomische wereld mar ok op politiek-sociaal gebied.

En 't is allemaole in Amerike begonnen. Ze hebben et heurzels te daanken. Ditkeer was et gien piratestaot of een aandere anvaller die ze de schuld geven kunnen. Oorspronkelijk kommen die meensken uut et oolde land van Europa. Zol et aeventuur van iewen herwerts d'r nog in zitten? Ze hebben et lid op 'e neuze kregen deur heur leven zonder zorgen, en boven heur staand te leven. D'r is een aende kommen an die opvreterboel van die Amerikanen. Ik zie et d'r van kommen dat et oolde Europa en China de ni'je wereldmachten wodden.

Saemen mit nog vuufoehonderdachtennegentig aandere meensken wawwe op zaoterdag 25 oktober in de bastensvolle Martinikarke in 'Stad' d'r getuge van dat de Biebel in de Grunninger tael prissentend wodde. As rasechte Grunninger was Lenus van der Broek, oonze oold-kommunikaosiemitwarker van et Gemientehuus op Westaende, ok persent. Et tilde d'r op van de perfesters, doomnees, doktors en dokterandersen, waor as Piet en ikke as nuugden tussen zitten mochten, en ze hadden alliend mar mooie woorden veur al die vertaelders die vanof 1959 d'r mit doende west hebben. Ze kun d'r groots op wezen want et was wel 's schipperen mit al die dialekten in Grunningen. Ze hebben d'r een soort ABG, Algemeen Beschaafd Gronings, van maekt. Dat was d'r nog niet.

Dan hebben wi'j et aorig makkeliker in oons kleine taelgebied en mit hulpe van de Grote Bloemhoff kuwwe haost niet miskleunen. Wi'j volgen dezelde richtlijnen as ze daor in Grunningen daon hebben, behalven dat wi'j et vertaelen uut et NBV. Wat d'r bi'j oons nog maank an gaot is de centraosie. Wi'j hebben goeie hoop dat et bi'j oons ok lokken gaot mar et hangt of van diep inzicht neffens de betrokken dippeteerde uut Grunningen waor as wi'j even mit praot hebben. Bi'j veurintekening was de biebel binnen de kotste keren uutverkocht en is d'r al een twiede drok van 3000 stoks uutbrocht. As wi'j et tal inwoonders gaon vergelieken moeten d'r in oons Stellingwarver taelgebied makkelijk 750 stoks verkocht wodden kunnen. Al zol zoe'n biebel mar veur de sier op een rim van de boekekaaste staon. En op alle naacht-kassies van de hotels 'de bonte kakketo' en 'Holland Inn' vanzels.

Jan Koopman uut Noordwoolde het zien eerste boekien prissentend. Et hiet smaekelike vertellings en die vlagge dekt de laeding. Koopman kombineert hiermit drie hobby's: schrieven, vertellen en koken. Dat kan wat wodden!

Veur radio centraol vertelde hi'j oflopen zundag dat hi'j "blote billegies in 't grös" hiel lekker klaormaeken kon.

Aj' dan die drie hobby's bi'jenneer doen kan et een mooi proesien wodden mit een smaekelik verhael. De redaktie is slimme beni'jd naor dit alles en we zullen Jan es vraogen wanneer hi'j die "blote billegies in 't grös" veur oons koken kan. Dan zuwwe een peer mooie flessen zwie-melsap mitnemen awwe nuugd wodden.

Zol Wimmer Heidstra zien 4 stoks jubilea al deurgeven hebben an "Stellingwarf 700" ? Dan wodt et vanzels een nog groter feest as hi'j die aktiviteiten op touw zet. Dit is een interaktief blad, dat hi'j krigt alle kaans om him te uteren.

Bi'j de herindieling van de friese gemienten staot d'r hiel wat te gebeuren. De zuudwesthoeke van de perveensie Friesland wodt iene grote gemiente mit as heufdplak Sneek. Hoe zol et mit de Stellingwarven kommen?

West- en Oostaende annenneer en een stok van Drenthe en Overiessel d'r bi'j an mit as heufdplak Stienwiek. Wi'j praoten toch al dezelde tael en hoe groter de gemienten des te goedkoper en doelmaotiger aj' zoks besturen kunnen. En de naeme? Groot-Stellingwarf of Saksonië of Saksonia. Dat kan dan mit gemak een appatte perveensie wodden.

FdV

Centeraosie...

Iene die oons wark een betien volgt die kan weten dat de biebeltekst onderdehaand zo goed as hielemaole klaorligt in oons Stellingwarfs eigen streektael, een dialekt van et Nedersaksisch. We lopen d'r nog es deur en misschien nog es, en vienen dan ok vaeks ok nog wel weer een punt of een komma die krek even aandere staon moet of kan, mar dan ligt d'r ok een boek van fermaot klaor. Now ja... een boek.

De tekst mag dan klaorwezen mar daor hej' nog gien boek mit vanzels. Et komt now op de centeraosie an! Dat bliekt - veural bi'j instaansies - nog een hiel gevecht te wesen. En wi'j bin now ienkeer meer doeners as dawwe die hiel tied om centen lopen willen te zeuren, mar dat moet now dan toch mar even...

Wus ie trouwens dawwe deur de Belastingdienst anmarkt binnen as ANBI? Dat scheelt een protte gezeur en een protte centen waor et de belasting anbelangt. ANBI staot veur Algemien Nut Beogde Instelling. Dat betekend dat et fisikaal antrekkelik is kan om oons een doffien centen toe te schoeven veur dit mooie projekt, dat veur oons now zo langzeman ofloopt. De laeste fase gaot precies neffens plan in mit ingang van 1 jannewaori: et drokklaor maeken, drokken en bienen laoten van de Biebel in een Stellingwarfse vertaeling. Et meerste wark is dan daon. Wie helpt oons even deur disse laeste fase om d'r een mooi boek van te maeken..?

Zin an zomar een fesien..?

Op **zaoterdag 29 november** is d'r een oolderwets gezellige aovond mit meziek en gelegenhied om te daansen in et Vlechtwark in Noordwolde. Tussendeur is d'r ok gelegenhied veur et vertellen van een spannend verhael of een mooi gedicht (daor kuj' je nog - bi'j oons - veur opgeven). De aovond begint om 20.30 ure en gaot deur tot ongeveer middernaacht.

De meziek op disse aovond wodt verzorgd deur de 'Vrolike Makkers' van Noordwoolde. Dit bekende orkessien uut Noordwolde hadde in de veertiger en vuuftiger jaoren een hiele protte sukses en bestaot op 't heden uut Sannie Faber-Leerling en Simon Meyer anvuld mit Henk de Vries achter et drumstel.

De Vrolike Makkers

Dit daans- en stemmingsorkessien hadde in de veertiger en vuuftiger jaoren altied een protte sukses in Noordwoolde en wiede omstreken. D. Leerling en C. Meyer maekten eertieds o.e. diel uut van de Vrolike Makkers. Zi'j hebben dan ok mennig gezellige daans- en feestaovend invuld. Deur de jaoren henne wisselde de fermaosie nog al es. Zo bin disse naemen ok bi'j oons binnenkommen: W. Leerling, W. Hoekstra, Veldhuizen, G. Oostra sr., Hennie Hoekstra, Lood Hoekstra en Harm Mulder. As d'r nog meer muzikaanten weren die diel utmaekten van de Vrolike Makkers dan heuren wi'j dat graeg op de kennismaekingsaovend in et Vlechtwark.

Et is now de bedoeling dat naozaoten van pattie van disse muzikaanten de draod weer oppakken, te weten: Sanny Faber-Leerling, dochter van D. Leerling en Riek. Sanny speelt accordeon mit zang. Simon Meyer zeune van C. Meyer is krek as zien vader toetsenist en zanger en heur passie is meziek. Sanny en Simon speulen verdienstelik saemen mit de aandere enthousiaste muzikaanten van et Akkordeon orkest Noordwoolde, waor Simon de leiding van het. Ok speulen ze vanof de oprichting bi'j de Nortepé Singers. Henk de Vries, is drummer in disse ni'je fermaosie van de Vrolike Makkers. Veurig jaor hadden ze in Bontebok bi'j een tenieluutvoering al een protte sukses. Dit was doe de 'comeback' van de Vrolike Makkers uut Noordwoolde. D'r wodde daor tot in de kleine uurties daanst. Ze speulen een protte bekende evergreens en mitzingers.

Op zaoterdag 29 november a.s. is d'r now een herni'jde kennismaeking mit de Vrolike Makkers in et Vlechtwark in Noordwoolde. Een gezellige zit en d'r kan netuurlik ommeraek daanst wodden op disse aovend. Mit mekeer nog es lekker weer votdromen tiedens een engelse wals, tango of foxtrot. Jow kun op disse aovend weer es lekker genieten van gezellige stemmings- en daansmeziek. En dit allemaole in de mooie kulturele lekaosie van Noordwoolde, et Vlechtwark, waor de familie Hamstra je gaastvri'j ontvangen zal. De toegangspries is disse aovend anpast an de veertiger en vuuftiger jaoren en gelt mar drie euro.

Graeg tot kiek es op 29 november...

Kunstcafé...

Negende kunstcafé in Oosterwolde met **Foto's, Poëzie en Art Trouvé.**

Oosterwolde – Tijdens het negende kunstcafé dit weekend in Oosterwolde was werk te zien en gedichten te horen van Josée Algra en Nico Kamberg uit Munnekeburen. Zaterdag werd de opening op een muzikale wijze omlijst met folkmuziek door het muziektrio Hotnáher.

Beide dagen was er geen moment dat er geen bezoekers aanwezig waren. In totaal zijn er tegen de honderdvijftig mensen geweest.

Dit negende kunst café was van een zeer hoog niveau en deed niet onder voor exposities in gerenommeerde galleries en toch behield het haar laagdrempeligheid. Het werk wat er was te zien was gevarieerd en zeer eigen, verbonden aan de makers en de omgeving waar het gemaakt wordt, de Stellingwerven.

De foto's van Josée Algra waren stuk voor stuk werken van een subtiële schoonheid. Haar uitgangspunt om vooral details te vergroten kwam heel duidelijk naar voren. Hierdoor kan soms een vervreemdend effect ontstaan. Vooral dit effect gaf ook de nodige discussie tussen de bezoekers onderling en de kunstenaar. Goed kijken is het motto; wat zie ik eigenlijk.....

Daarnaast werd beide dagen door Josée poëzie voorgedragen. Aandachtig werd geluisterd door de aanwezigen. Zo af en toe met een glimlach op het gezicht of ook wel met een blik van herkenning.

Het grafiek en de ruimtelijke objecten van Nico Kamberg kregen ook veel belangstelling.

Velen moesten even wennen aan de term **Art Trouvé**. Maar bij het bekijken van de objecten werd duidelijk wat dit nu is... en hoe Nico zijn uitgangspunten met deze vorm het best kan benaderen ; n.l.met een minimum aan middelen (oud materiaal, gevonden materiaal) een object creëren met maximale uitdrukingskracht. Ook de combinatie van de verschillende materialen die hij verwerkt versterken het totaal. Twee opvallende objecten tijdens de expositie waren 2 tafels. Beide “versierd” met poëzie.

Hier was duidelijk de samenwerking te herkennen tussen de beide kunstenaars.

Kortom, een bijzonder weekend met bijzondere kunst.Stichting Kunstwerf is blij met het gevarieerde aanbod en het hoog aantal bezoekers!

In het weekend van **15 en 16 november** zal het kunstcafé weer geopend zijn van 13.00 – 18.00 uur.

Altijd staat de koffie klaar en is de toegang gratis. De kunstenaars zullen weer aanwezig zijn om met bezoekers over het getoonde werk te praten.

Smakelijke vertellingen...

Jan Koopman
Smakelijke Vertellingen

15 Verhalen met bijbehorende recepten. Mooie verhalen, mooie gerechten. Want het leven is te kort en te waardevol om het te laten regeren door diëten en andere beperkende maatregelen. Goede ingrediënten, waardevolle smaken, mooie combinaties. Dat zijn de belangrijkste bestanddelen voor een leven dat waard is om geleefd te worden. Geniet!

Jan Koopman:

"Ik verdiende jarenlang de kost als reclamemaker, waarbij tekst voor mij de basis was. Binnen ons gezin (mijn vrouw Reina, onze 4 kinderen en ik) mocht ik steeds vaker de maaltijd verzorgen. Belangrijkste kritiek: je kookt heerlijk, maar die afwas...! Die combinatie van schrijven, koken en verhalen vertellen heb ik nu gebundeld in dit boekje, met als voornaamste drijfveer: Probeer alles uit het leven te halen en, nog belangrijker, geniet daarvan."

Tijdens zijn studie in Amsterdam gebeurde het voor 't eerst. Vanuit zijn keukenraam keek hij precies in de slaapkamer van de achterbuurvrouw. Zij vergat de gordijnen te sluiten, terwijl ze zich uit begon te kleden. David Westerink deed het licht in de keuken uit en bleef in het donker kijken hoe zij zich uitkleedde en daarna de slaapkamer weer uitging, slechts gehuld in een onderbroekje. Was het per ongeluk? Wist ze dat David keek? Het licht in haar slaapkamer bleef aan en David bleef in de donkere keuken staan. Na een minuut of tien ging de deur weer open en kwam ze terug, gehuld in een rode badhanddoek. Ze schikte, voor de spiegel nog even heur haar, liet de badhanddoek vallen en trok een t-shirt aan. Pas op dat moment realiseerde zij dat haar gordijn nog open was. Ze draaide zich om en sloot het gordijn, waarbij David een prachtige uitzicht kreeg op dat donkere driehoekje, onder het t-shirt...

Vanaf dat moment zorgde David er voor dat hij bijna iedere avond vanaf een uur of elf in het donker in de keuken zat. Soms had hij geluk, meestal gingen de gordijnen dicht. De opwindning die zich van hem meester maakte als hij eens het geluk had dat zij de gordijnen niet onmiddellijk sloot, kon hij zelf niet helemaal begrijpen. Een mengeling van spanning en erotische opwindning was het. Het gevoel dat er iets gebeurde dat niet voor hem bestemd was, maar waar hij wel getuige van was...

Titel : Smakelijke Vertellingen
Auteur : Jan Koopman
Aantal pagina's: 120
Geïllustreerd : ja
Uitvoering : paperback 12,5 x 20 cm
Prijs : € 15,95
ISBN : 978-90-8834-535-7

WOLD V

Weer nieuw boek uit van Lute Bouwer

Aan alles komt een eind. Ook aan de serie boeken over de Kop van Overijssel. Vanaf 1994 ben ik bezig geweest om het heden en verleden van de Kop in kaart te brengen. Dat is aardig gelukt, want inmiddels vonden ongeveer 20.000 boeken, verdeelt over tien titels, hun weg naar de lezer. Nu ik steeds meer last krijg van mijn gezondheid is de druk om bijna elk jaar een nieuw boek uit te brengen mij te hoog. Hoewel ik nog wel enige manuscripten klaar heb liggen, wil ik nu toch de rem er wat opzetten. Vooral het “vermarkten” vraagt veel energie, misschien zoek ik daar nog wel een uitgever voor. Ik zal nog wel blijven schrijven, filmen en schrijven. Maar alle verkoopadressen regelmatig bij langs gaan dat zal ik langzamerhand afbouwen, dat is zeker.

Weer veel dorpen uit de Kop van Overijssel in het nieuwste boek

Het is zover 'T WOLD V is uit. Met dit boek sluit ik ook de serie over de vroegere gemeente Steenwijkerwold af. De meeste dorpen of gehuchten krijgen in dit boek nog een keer aandacht van mij. Van de dorpen of gehuchten Zuidveen, Onna, Verlaat, Kallenkote, Scheerwolde, Wetering, Beenderibben, Kikkerij, Halfwegdiep, Polder Gelderingen, Kwikkels, Thij, Tuk, Basse en Baars had u de geschiedenis nog te goed. Van de rest van de dorpen plaats ik alleen maar foto's of verhalen. Achter in dit boek vindt u een lijst van alle door mij al uitgegeven boeken. Daar kunt u zien in welk boek uw dorp of stad is beschreven. De eerste negen dorpen in dit boek waren in het verleden allemaal veenkoloniën en zijn dus al verschillende keren op de schop geweest. Nu komt een deel daarvan straks opnieuw onder water te staan zoals: Wetering West, Wetering Oost noordzijde en het Scheermeer bij Scheerwolde.

Prachtmensen

Ook in dit boek zult u weer een serie verhalen vinden over gewone, maar wel opvallende mensen. Dit zijn mensen die meestal nooit de krant halen, maal veelal zijn of waren deze mensen het zout in de pap van het dorpsleven. Ik houd gewoon van dit soort mensen, want anders zou ik er niet over schrijven. De beschreven prachtmensen in dit boek zijn: zingende Griet, Meine Floep, de jufvrouw van de hoek, Pee van Oaltien, Roelof de Bakker, Jan Lombok, Jannus Pikkertien, Dikke Tinus, Tobe, Zwarte Hendrik, de man op het witte paard, de Rooie Bolle en de jong'n van de Rooie Bolle.

Diverse onderwerpen

In 'T WOLD V vindt u ook onderwerpen als: De komst van de allereerste Coloradokever. Een verhaal uit de oorlog over etenhalers en evacues. Kroegen in het laagland. Het leven in Marijenkampen en Basse. Het Paasloo Pantheon. Onze bruine vos. Ook vindt u in dit boek de geschiedkalenders van een tweetal verenigingen, waarvan er eentje al 100 jaar oud is. Aan de hand van de geschiedkalender van de OLM kunt de ontwikkeling van de landbouw in deze streek volgen en de kalender van IJclub Eensgezindheid laat de ontwikkeling op het gebied van schaatsen zien. Kortom het schaatsen werd van een bittere noodzaak toen tot een recreatiesport nu.

Nog nooit was er in een streekboek iets geschreven over het militaire gebeuren in Darp, Havelterberg en Havelte. Hoewel niet alle informatie openbaar was, kunt u toch een beetje de indruk krijgen van het wel en wee van de militairen in onze regio. Een goed militaire opleiding is erg belangrijk want onze soldaten worden overal ter wereld ingezet voor vrede en veiligheid.

Het is jammer voor de burgemeester, notaris, dominee en pastoor, maar daar is in dit boek geen plaats voor. Dit is een boek voor de gewone man. Ik behoef gelukkig ook niet om subsidie te vragen, want ik kan alles zelf bedruipen omdat ik alles zelf doe. Toch is het een heel werk om helemaal alleen een boek te maken. Want schrijven, fotograferen, tekenen, corrigeren, drukken, uitgeven, reclame maken en vermarkten, je moet wel alles zelf doen. Doordat heel veel mensen mijn boeken leuk vinden kon ik blijven schrijven en dat kunnen er in De Kop van Overijssel maar weinig zeggen.

Titel : WOLD V
Auteur : Lute Bouwer
Omvang: 224 pagina's tekst
Foto's : 385 stuks
Prijs : € 17,95.
ISBN : 978-90-806802-7-2.

Het boek is te koop bij alle dorpswinkels in de kernen van Steenwijkerland, de VVV's in de regio en verder bij alle boekhandels.

Oold

D'r is sni'j op komst. Ik vuul al mien spieren verkraampen en kan haost niet van bedde of kommen. Bliend as een molle waankel ik naor de badkaemer, zet de waarme does an en laot et waeter stromen. Et wodt een betien beter, ik dreuge me of en struup de kleraosie op bedde zittende an. De katte huppelt veur mi'j uut de trappe of naor beneden. "Huppelen", bedaenke ik mi'j, "dat doe'k al lange niet meer!" Eerst de katte eten geven veurda'k laankuut ligge want hij lopt mi'j mierkend veur de bienen. Thee zetten, brood uut de koelkaaste... Hè, hè, ik ploffe op een stoel daele, wat een gedoe. Buten is et gries, dat ik zet de radio an. Meziek wi'k heuren, et is zo stille in huus. Gelokkig, de buurvrouw stikt de kraante deur de brievebusse van de deure.

Onderwiels ik mien stokkien bolle opeet, lees ik de Liwwadder van de veurige dag. Et ni'js is oold, et meerste he'k ok al veur de radio heurd. Ik kiek op 'e klokke en bin zomar een uurtien veerder. Ik kom overaende en, mi'j vaastholende an et aanrecht, maek ik drie diepe kni'jbugings en ploffe weer op 'e stoel daele. Za'k een boek pakken? "Nee, niet doen", zeg ik tegen mezels. "Hup, in beweging" en pakke de stofzoeger en zoeg de kamer, de keuken en de bi'jkeuken. Mit et zwiet op et heufd en trillende bienen bekiek ik et risseltaot. "Over een uurtien za'k nog even dweilen", besluit ik en bedaenke dat oold wodden seins niet altied mitvaalt.

Joukje

Wussen jim dat...

- De hechte gemienschap in Oolde- en Ni'jehoorn an de Buterweg de klokke weer terogge zet het. Elektrisch is daor weer bovengronds wodden. En echte oolde tillefoonpaolen mit grote witte potten d'r an. Dat zol beter passen bi'j heur Flaei'jelfeesten.
- Mugabe zien geld bi'jdrokkeri'je wel anstikkelik warkt in de wereld. Bush zit ok al drok te kieken hoe hi'j de grote schulden wegsaneren zal in Amerike. Schoon schip maeken, en dan kunnen de grote graaiers weer opni'j beginnen. Ze hebben de mond verbrand an alle onveurstelbere luxe en et gebruik van de alderduurste genotmiddels. Want ze willen wel graeg in de zeuvende hemel bliieven.
- Hierdeur de geldziekte ok in Nederlaand uutbreuken is. Wolter Bossien maekt now naeme. Hi'j is now automatisch de hoogste sjef van de baank van de overhied.
- D'r eertieds zegd wodde: zo safe as de baank, mar dat is aachterhaeld. Dat is now onze overhied. As ze d'r now mar niet een zi'je (zeef) van maeken.
- We altied begrepen hebben dat de overhied krap in 't geld zat, bi'jglieks veur de zorg, oonderwies, enz. Mar et dee now blieken dat ze gelokkig hiel vule geld aachter de haand hadden om de zwakkere baanken in de bienen te holen.
- De allerhoogste Britse militair genaraal Mark Carleton-Smith verkondigd het dat de oorlog in Afghanistan niet is te winnen. Onbegonnen wark dus. Sneu veur diegene die d'r bi'j betrokken weren en binnen. De Taliban willen verslaon bliekt dus een fata morgana zegt Smith. Et is te hopen dat de ni'je president van Amerika de slinger van de oorlogsmesine een posien opbargen zal.
- Et tv-pergramme Opsporing verzocht lessendaegs mar es weer zien leut hoe veer we in Nederlaand ofgleden binnen, mit et gedogen van wietverbouweri'je in de aachtertuun. Een verslaafde was ommeraek an et stelen in de tuun van een wietverbouwer. Doe de wietverbouwer daor wat van zee wodde hi'j vot en daoliks deur de dief an et mes steuken.
- D'r in Nederlaand gemienten, perveensies en nog meer overhiedsinstellings weren die heur geld ok in Ieslaand op de baank zet hebben. Ieslaand vaalt buten de EU. Et zal veur Bossien wel muulik wodden om hier ok as reddende engel op te treden.
- Frieslaand de perveensie is mit de meerste karken. Daor is nog wel mit te leven.
- Ahmed Abutaleb de nij'je borgemeister van Rotterdam wodt. Meer as de helte van disse grote havenstad et wel mit hem zitten zicht. Extreem rechts in oons laand riefen de haoren te barge van disse man van Marokkaanse ofkomst.

Henk de Vries

Anansi (15)

Wieshiedsfaobel veur kiender van 8 tot 80...

Mit eupen mond

Kaaiman lag al een hiele poos mit zien bek waegenwied eupen, doe hi'j opiens docht: "Waoromme doe ik mien mond eins niet dichte? Waoromme ligge ik d'r altied zo bi'j, zo mit al mien tanen bloot?" Hi'j krabbelde him es op zien kaele kop: et hadde wat mit zien pake te maeken, docht hi'j en die hadde et weer van zien pake en die weer van de pake van zien beppe. Kotomme, dit is et verhael van over-over-overgrootvader Kaaiman en et begon netuurlik allemaole mit Anansi, de Meester Superspinne.

Die gong op een dag te visken in de viever van over-over-overgrootvader Kaaiman. Hi'j ston haost tot an zien middel in et waeter, doe hi'j opiens vaastepakt wodde.

"Wie zit d'r an mien kni'jen? Wat moet dat? Lao'me los!" raosde Meester Superspinne Anansi.

"Nee!" wodde d'r weerommeraosd.

"Wie is dat?" reup Anansi. "Lafferd, kuj' je eerst niet es fesoenlik veurstellen? Laot zien wie aj' binnen."

"Ik bin Uutsmieter," kreeg Anansi as bescheid.

"Lao'me niet lachen, een uutsmieter in een viever," plaogde Anansi. "Smiet me d'r dan uut, aj' durven."

En och heden, daar vleug hi'j al deur de locht en mit een dikke bafferd laandde Meester Superspinne meters veerder op de grond.

"Au, mien billen," krimmeneerde hi'j en hi'j bleef bedoezeld zitten.

"Die het je mooi te pakken neumen!" lachte over-over-overgrootvader Kaaiman. Vot-en-daolik kwam Anansi weer in de bienen. Dat leut hi'j niet op him zitten.

"Ie kletsen mar wat." zee hi'j tegen over-over-overgrootvader Kaaiman, "Pas mar es op." Hi'j zocht in de bos tien stokken waor hi'j scharpe punten an sleep en doe steuk hi'j die stokken in de grond op et plak waor hi'j daelekommen was. De punten wezen naor de locht en zaggen d'r slim geveerlik uut.

"Zo, now zuwwe es iene uutneudigen om mit gaon te visken," zee Anansi. "Ha, daar komt Tapir an. Hé, Bofroe, hej' zin an een vissien?"

"Waoromme niet?" zee Tapir Bofroe, "mar ik hebbe gien centen."

"Ie hebben gien geld neudig. Loop mar mit me mit." En Anansi brocht Tapir Bofroe naor de viever en raodede him an om tot zien middel et in waeter te gaon:

"Vissen veur et griepen, man! Perbere et mar." Tapir Bofroe leup veurzichtig de viever in.

"Hé," reup hi'j opiens, "wie hoolt me vaaste?"

"Ikke!" zee Uutsmieter.

"O, dat is niks," zee Anansi vlogge, "dat is een soorte van uutsmieter. Zeg mar dat hi'j gewoon zien wark doen moet."

"Gaot hi'j me d'r dan uutsmieten?" vreug Tapir Bofroe verbaosd.

"Inderdaod," kri'jde Anansi, "daor gaoj'." En tegen de puntige stokken raosde hi'j:

"Vang him op! Vang him op!"

Die daegs kwam Anansi mit een tapir thuis en de aanderedaegs leut hi'j Knien Konkoni 'uutsmieten' en de dag daornao was Varken Agoe an de beurt. En zo gong et mar deur veur de ogen van over-over-overgrootvader Kaaiman. Die wodde beheurlik jeloers op Anansi, want hi'j wodde mar dikker en dikker van al die lekkere wildhappies.

"Ik lus ok wel wat," zee over-over-overgrootvader Kaaiman en hi'j kreup naor de puntige stokken toe en trok ze iene veur iene uut de grond. Doe gong hi'j mit zien bek waegenwied eupen op dat plak liggen en... verder hoefde hi'j niks te doen: de lekkerste happies vleugen zomar in zien mond.

Wat Meester Superspinne Anansi ok bedocht om over-over-overgrootvader Kaaiman van plak veraanderen te laoten, Kaaiman bleef liggen waor hi'j lag. Ie kunnen giener-tied weten, docht achter-aachter-aachterkleinkind Kaaiman. En daaromme ligt hi'j daor zo, mit zien bek waegenwied eupen en zien tanen bloot.

Vertaeld deur: Vertaelmesienegien

Babbelegoegies

- D'r bin twie soorten advekaoten: zij die de wet kennen en zij die de rechter kennen.
- "Jow moe'n oons gauw es bellen. We hebben now een antwoordapperaot."
- Bureelchef : "Jow bin weer een half ure te laete". "Ik weet et, maar as ik een half ure eerder kommen was, hadden jow toch niks an mi'j had, want ik sleup nog."
- De ideale baentiesman is iene die nooit ziek is en uut de tied raekt as hij 65 is.
- Een ambtner kiekt thuis niet deur et raem omdat hij aanders op et wark niet meer wet wat hi'j doen moet.
- As je belastingbrief steulen wodt, moej' daor dan ok angifte van doen?
- Meensken die een protte beloven, hebben meerstal een zwak geheugen.
- Bier zonder alkohol is as een buustehouder an de liende: et beste is d'r uut.
- "Ik gao bi'j de vrouw weg want ze zegt al twie maonden niks meer tegen mi'j", zee buurman.
Ik zee:- "Jow moe'n wel goed gek wezen want waor vien ie nog zoe'n vrouw?"

Walgvoegel

Bolding vertelt (9)...

(Herhaling mit aanvulling van et veurige vertellegien Liende-08-10)

Et negende verhaeltien: **Schik en speulderijje**

Op de schoele hak et best noar de zin, de juffer was altied aordig en et leren vul best mit. Sommegies maken mug ik geern doen en leizen worde now ook een stuk beiter. Thuus kun ik ook al wat in die boekies begriepen, mien breurtien las net van Dik Trom, har hi'j van de buurjonge lient. Mit Nederlaandse toal wol et altied nog niet, mar de juf har tegen mien moe e'zegd dak een goeie leerling was. Zi'j was zo mar ies op een woensdag middag bi'j oens thee komen drinken, moe was drok mit boonties wekken, mar ze was toch bliede mit de visite en et goeie ni'js.

Ik mugge geern speulen, Jannechien, et zeuntien van de arbeider was mien beste kammeroad, mar mit dat jonchien van de bruggewachter woar ik eerde trammelant mit harre, was ik now ook goeie moaties en varder ook wel mit de breurties. Jannegien har oens allemoale uut e'neugt veur zien verjoardag, jammer dat de breurties op et leste moment niet komen kunnen, ze mussen die middag mit ni'j goed kopen. Moe har e'zegt dat et een smoesien was, der volk waren dikke boeren en die gungen niet mit arbeiders umme. Now ze hebt aans wel heel wat e'mist heur. Jannegien zien moe har lekkere koekies e'bakken en ook aandere smikkelirijje en wi'j hebt een bulte schik e'had. Toen de breurties joarig waren worde Jannegien helemoale niet uut e'neugt, dat was toch wel arg sneu veur hum.

Op de eerste november bint ze wel allemoale bi'j oens e'west, toen ikke zeuven joar worde.

De juffer was ook joarig e'west, wi'j hept allemoale veur heur e'zungen en die middag een bulte spullegies e'doane. En toen hef ze ook dri'j nummers achter op bord e'schreven, veur iedere klasse iene, daor musse wi'j noar roaden. Loat ik dat now winnen veur de eerste klasse!

En de pries was een uutneudiging veur een feesien bi'j heur an huus! 'k Zag er eerst wel barre tegen op, ze woonde nog bi'j heur olders in Moppelt. Et waren vaste deftige meinsen, va wus dat hi'j boekholder was veur een garage.

Moe hef mi'j der hen e'bracht, et kwam mooi uut, ze mus toch bosschoppen doen. Bi'j de juf zien volk harren ze dikke kleden op de vloere en stoelen woar ai'j een ende in wegzakten. Moe har mi'j al veurhulden dak netties mit twi'j woorden mus proten en geregeld mien mond ofvegen as ik wat eiten harre.

Now de meinsen waren best aordig heur en wi'j kregen veul liflaffies op mooie bordties en de messen en vorken glumden et uut.

Wi'j hept ook nog wat spullegies e'doane en de tied vleug zo vut.

En dan haw ook nog schoelreizies, de leste weke veur de zomervekaansie waren de kiender bi'j de meister op de fietse noar Appelschoa en Oranjewold e'west. Mien breur Knelis, die net van de schoele of was, harren ze e'vraogt um mit te komen, der waren vaste wel lekke baanden of ander maleur dat verhulpen mus worden en de meister kun wat hulpe best gebruiken. Va wol hum eerst niet loaten goan, mar moe wol der niks van weten, de eerste heuierijje was net binnen en zi'j zul wel bi'j springen as et neudig was.

Knelis zei dat hi'j verscheiden baanden e'lapt har en geregeld mus der iene wiend in hebben. Ook har hi'j nog een paar maachies hulpen die stunden te reren in de dwoaltuun.

Toen kwamen wi'j an de beurte, een daggien mit peerd en wagen noar Oavelte, de hunebedden en de speultuun van de Foake. Va har e'zegt dat hi'j wel mit de Bles mit wol, mar de kommissie vund dat luxe peerties der wat gauwer waren. Veer wagens worden vol e'laden, der waren ook nog een paar olden mit e'komen. Et was eerst een gejoel en geschruw van je welste, bi'j de Smildervoart harren wi'j oenze keil al schrom, mar iederiene har schik.

Die hunebedden is mar een grote stienen bulte heur. Wi'j klumden doar natuurlik mitiene boavenop en toen hef de juf verteld hoe ze doar e'komen waren, heel, heel lange geleden. Now dat was wel een groot karwei e'west. Ze harren doar veurname meinsen in begraven, kus ie now niks meer van zien.

Noa een poosien binnen wi'j toen noar de speultuun e'lopen die der vlak bi'j lig. Doar hew oens nog vermaakt mit de tolters, wupwap, gliebane en aandere speuldingen. Wi'j kregen ook nog een flessien prikkellimonade en toen mus et ook al gauw weer op huus an. Jannegien kun dat draankien niet goed verdragen en die hef er toen alles uut e'kotst, net toen wi'j weer op weg waren. Ik zatte noast hum en worde ook al wat raar in de boek, mar et is goed e'goane.

Mit een dag of wat was et zomervekaansie. Ik musse now bi'j huus mien vertier zuken, mar ik gung ook nog geregeld noar de Reggersbrugge net eem varder dan Freins zien laand. Doar leupt de Rieste en gungen wi'j veule vissen en ook zwummen, der waren altied wel wat speulders. Vissen was niet veule weerd, vake wat klein goed zo as grundelties en ook wel ies een boarsien. De grote jongen gungen snoeken mit een loophengel.

Ik kun eigelik nog niet zwummen, mar et water was ook niet arg diepe, allent in de kolken mus ie oppassen. Mit lieverloa leerde ik wat op mien honties en durfde ik ook wel in et diepe. Moe was niet zo wies van oenze zwummerijje, der was veul rodolm in et water en nooit zo arg schone. Een enkele moal gungen wi'j in de onderbroek en die worde ant mit wat broenig.

Thuus hak er ook een speulkammeroadtien bi'j e'kregen. Oenze olde Molly was bliend en stokdoof, een olde hond die zo in iens der niet meer was. Va wol now wel ies een goeie waakhond hebben, in disse tied was dat wel neudig. Moe was der niet zo gek was, mar op iens was de een ni'j hondtien: Sieto, et was een bont geval net as een kalf. Nog mar een klein dingien heur, een paar moand of zo, mar va wus dat de moeder een grote herder was en de vader waren ze niet zo zeker van. Mar iene bulte leiven, en niet bi'j oens weg te sloan. Ie kunnen heur mooi kuunsies leren, zo as poot geven, zitten en apporteren. Dat leste kreeg ze nooit genug van, leek 't wel. Moe klaagde eerst nog wel as et hontien weer een ongeluk in de keuken had her, mar ze was al rap zindelik. Ze mug niet mit as ik gung speulen, mar dat har ze al gaur deur en Sieto was altied de eerste die mi'j zag ak weer thuus kwam.

Opiens, midden in de weke, kwamp mien oldste breur, Berend thuus. Volgende maandag mus hi'j hum al vrug op et station in Moppelt melden um in Duutslaand te goan warken. Ze harren doar een groot gebrek an vakluu um oorlogsgoed te maken.

Berend har al van aanderen heard die ook mussen komen. Moe was wel wat van streek oaver dat ni'js, ze dacht dat et mar gevaorlik was in de fabrieken en de Engelsen harren now ook vliegtugen woar ze mit terugge vuchten. Ie heurden de leste tied veul oaver bommen die neer e'goid worden. Berend zei dat et verplicht was dat hi'j gung. Hi'j zag er ook wel wat tegen an, mar was bliede dat een paar kammeroaden ook mussen.

Hi'j hef bi'j oens toen nog een radio achter e'loaten 't Was een eigengebouwde, niet zoon mooie as Freins en Roefien hadden. Iene mit een bulte knoppen en wat pijlties an de veurkaante. Van achter zag ie gekleurde droadties en wat laampies. Eerst kreeg ie een hoop gejoel en gepiep ai'j hum anzetten en mit lieverloa worde dat beiter. Mien breur Geuchien kun der nog et beste mit oaverweg, as mien va hum argens veur mus hebben zat hi'j vaste wel bi'j dat ding te prutsen. Moe mug wel geern noar meziek luusteren, va wol et ni'js altied heuren, mar hi'j worde altied kwaod as ze oaver de oorlog begunnen. Bin't allemoale leugens zei hi'j dan. As die schrowerd uut Duutslaand der veur kwamp zette hi'j hum gelieke of. Mar et ni'js uut Engelaand kun ook wel ies heuren, dan wol va wel geern weten wat er e'zegd worde. Now die radio hef mien va hoaste de kop e kost, mar doar zulle wi'j et later nog wel ies oaver hebben.

Tot zo varre luu, allemoale goed goan van

Geertien en Henke

Bibelvertaelings...

Neffens 'De Wachttoeren' van de Jehova's Getugen (1 meie 2008) bestaon d'r drie basiskattegerienien van de Biebel:

1. de interlineaire mit an de iene kaante de oorspronkelijke tekst en d'r vot naost een woord-veur-woord vertaeling,
2. evenwichtige vertaeling mit de karakteristieken van de oorspronkelijke tael weergeven in een makkelik te lezen doeltael,
3. de parafrasevertaeling, een vri'je vertaeling.

Veerder wodden d'r vier kenmarken van een weenselike vertaeling opsomd:

- de oorspronkelijke bosschop, die deur God inspireerd wodde, nauwkeurig weergeven,
- een letterlike vertaeling geven as de woordkeuze en de opbouw van de oorspronkelijke tekst zoe'n weergaove in de doeltael meugelik maekt,
- de juuste betekenis van een woord of een zinsnede overbrengen as een letterlike vertaeling van de uitdrukking in de oorspronkelijke tael de betekenis verdri'jen zol of verdoezelen,
- netuurlike, makkelik te begriepen tael bruken die tot lezen anzet.

Ik geleuf et, ikke niet...

Lao'we zo now en dan es een stokkien uut de vertaelde biebelteksten deur et brillegien van een leek bekieken; hoe zuwwe trouwens ok anders. De glaezen in dat brillegien bin seins helder, ok wel es wat smerig en ok wel es dikke besleugen, haost tot matglas wodden...

-.-.-.-

Raodsel: hoevule dieren bin d'r now krek mit Noach in de ark mitgaon..?

Genesis 6:19 En van alle dieren moej' twee in de ark brengen, om d'r veur te zorgen dat die mit jow in leven blieden. Et moe'n een mannegien en een vrouwgien wezen.
20 Van alle soorten voegels, van alle soorten vee en van alles wat d'r op de eerdbojem ommekropt, zullen d'r twee naor je toe kommen; die zullen in leven blieden.

Genesis 7:2 Van alle koustere dieren moej' zeuven mannegies en heur vrouwgies mitnemen, van de poeterige dieren moej' twee mitnemen, een mannegien en een vrouwgien en van de voegels weer zeuven mannegies en vrouwgies, om heur bestaon op eerde zeker te stellen.

8 Van de koustere en de poeterige dieren, van de voegels en van alles wat op de eerdbojem ommekropt, 9 kwammen d'r iederkeer twee bi'j Noach in de ark, een mannegien en een vrouwgien,

15 Van alle wezens waor levensaosem in was, kwammen d'r iederkeer twee bi'j Noach in de ark: 16 d'r kwammen van alle dieren een mannegien en een vrouwgien, krek zoas God him opdreugen hadde. Doe dee de Heer de deure aachter him dichte.

Raodsel: hoevule daegen het Noach mit zien familie en zien dieren in de ark zeten..?

D'r wodt vaeke zegd – of docht – dat Noach mar zoe'n vuuftig daegen in de ark deurbrocht het mar dat is een misvatting. Al mit al het et hiele spul meer as een jaor in de ark opsleuten zeten. Zeuven daegen veur et begon te regenen (Gen 7:10) gongen ze de ark in en et regende veertig daegen anien stok deur (Gen 7:17). Et waeter hadde 150 daegen neudig om te kommen en te zakken (Gen 8:3) en daornao op de zeuventiende dag raekte de boot vaaste op de barg Ararat (Gen 8:4). Vierenzeuventig daegen laeter kwam de bargtoppen weer in zicht (Gen 8:5) en nao veertig daegen leut hi'j de eerste raeven uutvliegen (Gen 8:6). Nao een weke leut hi'j een doeve vliegen (Gen 8:8) die weeromme kwam omreden hi'j nog nargens druge zitten gaon kon, en weer een weke laeter nog een doeve (Gen 8:10) waor hi'j een weke op waachtte mar die niet weeromme kwam. Doe waachtte hi'j nog es 29 daegen (Gen 8:13) en weer 57 daegen laeter zee God dat hi'j d'r now wel uut kommen moch (Gen 8:14). Al mit al koj' dan tot een hiele optelsom van:

$7 + 40 + 110 + 74 + 40 + 7 + 7 + 7 + 29 + 57 = 378$ daegen. Meer as een jaor mit al die meensken en veural ok mit al die (wilde) dieren in zoe'n botien. En vergeet ok niet hoevule eten, drinken en een groot verscheid an voer Noach an boord toogd het...

Ik geleuf et, ikke niet...

Sprokjen...

Luuster kiender, luuster...

De ni'je kleraosie van de keizer

Hiel lange leden leefde d'r een keizer die zo alderheiselikst van mooie, ni'je kleraosie hul dat hi'j al zien centen uitgaf om himzels mar mooi te maeken. Hi'j keek niet omme naor zien soldaoten of zien ziedzulver en een rittien deur de stad vun hi'j alliend mar aorig om zien ni'je kleraosie zien te laoten. Veur ieder ure van de dag hadde hi'j wel een aander maantel, en zoaj' over een minister zeggen dat hi'j in de ministerraod is, zo zeden ze hier altied: "De keizer is in zien kliedkaemer!"

In de grote stad waor hi'j woonde was et leven hiel genoeglik. Iedere dag kwammen d'r wel aandere mar op een dag kwammen d'r twie bedriegers, die heur veur wevers uitgavven en zeden dat ze de mooiste stoffen weven konnen die aj' je mar daenken kunnen. Niet alliend de kleuren en et petroon weren ongeleuflik mooi, mar ok de kleraosie die d'r van maekt wodde, hadde de biesterbaorlike eigenschap dat ze onzichtber weren veur iederiene die niet veur zien wark deugde of die onvergeeflik dom was. Wat een prachtige kleraosie, docht de keizer. A'k die an hebbe, kan 'k d'r aachter kommen wie d'r in mien riek niet deugt veur zien wark en dan kan ik de knappen van de dommen onderscheiden. Die stof moet ik daolik weven laoten! En hi'j gaf de bedriegers een flink haandvol centen, zodat ze mit heur wark uutaende zetten konnen. Die zetten dan ok twie weefgetouwen op en deden krek as ze warkten, mar d'r zat hielemaole niks op et weefgetouw. Bertaolweg vreugen ze om de fienste ziede en et prachtigste goold; dat stopten ze in heur eigen buse en ze warkten an de lege weefgetouwen, en dat nog wel tot diepe in de naacht.

"Now zol ik aenlik toch wel es weten willen hoeveer ze mit de stof binnen," docht de keizer, mar et wodde him wel een betien vrend te moede as hi'j d'r an docht dat wie dom was of niet veur zien wark deugde, de stof hielemaole niet zien kon. Hi'j wus netuurlik wel dat hi'j veur himzels niet bange hoefde te wezen, mar hi'j wol toch liever eerst iene anders sturen om te kieken hoe as et d'r mit ston. Alle meensken in de hiele stad wussen wat een biesterbaorlike kracht de stof hadde en alleman was d'r op braand om te zien hoe slecht of dom zien buurman was.

"Ik stuur mien oolde, eerlike menister naor de wevers!" docht de keizer. "Die kan et beste kieken hoe as de stof wodt, want hi'j het een goed verstaand en gieniene dot zien wark beter as hi'j!"

Doe kwam de brave, oolde menister de zael binnen waor de twie bedriegers an de lege weefgetouwen zatten te warken.

"De hemel bewere me!" docht de oolde menister en hi'j dee zien ogen nog es waegenwied eupen.

"Ik zie niks!" Mar dat zee hi'j niet.

De beide bedriegers vreugen him om dichterbi'j te kommen en vreugen him as et gien mooi petroon was en as et gien prachtige kleuren weren. Doe wezen ze naor et lege weefgetouw en de aarme, oolde menister sperde zien ogen de hieltied veerder eupen, mar hi'j zag niks, want d'r was niks.

"Lieve hemel!" docht hi'j.

"Zol ik dom wezen? Dat ha'k gienertied docht en dat mag gieniene weten! Zo'k niet deugen veur mien wark? Ik kan ze toch niet vertellen da'k de stof niet zien kan!"

"Now, jow hebben d'r niet vule over te zeggen!" zee de iene wever, die nog drok an et wark was.

"O, mar et is prachtig! Gewoonweg schitterend!" zee de oolde menister en hi'j keek deur zien brillegien.

"Dat petroon en die kleuren! Ja, ik zal tegen de keizer zeggen dat et mi'j biezunder goed anstaot!"

"Dat dot oons deugd," zeden de twie wevers en now numden ze de kleuren en ze beschreven et biezondere petroon. De oolde menister lette goed op, zodat hi'j dat naovertellen kon as hi'j bi'j de keizer kwam, en dat dee hi'j.

Now verlangden de bedriegers meer geld, meer ziede en goold; dat hadden ze neudig veur et weven. Mar ze steuken alles in heur eigen buse, d'r kwam gien draod an et weefgetouw, mar ze gongen nog wel de hieltied deur mit weven an et lege weefgetouw.

De keizer stuurde al gauw es weer een brave raodsmann om te kieken hoe et mit et weven gong en as de stof al haost klaor was. Et vergong him krek as de menister, hi'j keek en keek, mar omreden d'r niks aandere was as lege weefgetouwen, zag hi'j niks.

"En, is et gien prachtig stok stof?" vreugen de bedriegers en ze vertelden over et prachtige petroon dat d'r hielemaole niet was.

"Dom bin ik niet," docht de man.

"Zo'k dan niet deugen veur mien wark? Dat is toch te gek! Mar dat moe'k niet merken laoten!" En doe prees hi'j de stof die hi'j niet zag en verzekerde heur hoe goed de mooie kleuren en et prachtige petroon him anstonnen.

"Et is gewoonweg schitterend!" zee hi'j tegen de keizer. Alle meensken in de stad praoten over de prachtige stof.

Doe wol de keizer zels ok gaon te kieken wiels de stof nog op et weefgetouw zat. Mit een hiele kloft geleerde manluden, waaronder de twie oolde, brave raodsluden die d'r al eerder west weren, gong hi'j naor de listige bedriegers, die now uut alle macht weefden, mar dat hadde gien draod om et lief.

"En, is et niet alderprachtigst?" vreugen de twie brave raodsmannen.
"Moet Majesteit es kieken, wat een petroon, wat een kleuren!" En doe wezen ze op et lege weefgetouw, want ze dochten dat de aanderen de stof vast wel zien konnen.

"Wat krie'we now?" docht de keizer.
"Ik zie niks! Mar dat is verschrikkelijk! Bin ik dom? Deug ik niet veur et keizerschop? Dit is et vreselikste dat me overkommen kon!"

"O, et is hiel mooi!" zee de keizer.
"Et het mien alderhoogste instemming!" Hi'j nikte tevreden en bekeek et lege weefgetouw, hi'j wol niet zeggen dat hi'j d'r niks van zien kon. Et hiele gevolg dat hi'j bi'j him hadde, keek en keek, mar zag al niks meer as alle aanderen. Toch zeden ze krek as de keizer:

"O, et is hiel mooi!" en ze raodden him an om van disse ni'je prachtige stof kleraosie maeken te laoten veur de grote optocht die bi'jkotten kommen zol.
"Et is magnifiek, schitterend, excellent!" klonk et van mond tot mond en allemaole weren ze d'r slim tevreden over. De keizer gaf ieder van de bedriegers een ridderodder veur in 't knoopsgat en de titel van weefjonker.

De hiele nacht veur de dag waar de optocht op plakvienen zol, bleven de bedriegers op en ze hadden wel zestien keerzen an. De meensken konnen zien dat ze et drok hadden om de ni'je kleraosie van de keizer op tied of te kriegen. Ze deden krek as ze de stof van et weefgetouw haelden, ze knipten mit grote scheren in de locht, ze ni'jden mit naelden zonder draod en zeden bi'j slot van zaek: "Kiek es an, now bin de kleren klaor!"

De keizer kwam zels naor heur toe mit zien veurnaemste dienstvolk, en de twie bedriegers hullen een aarm omhogens krek as ze wat vaastehullen en zeden:
"Kiek es, hier is de broek. Hier is de jasse. Hier de maantel!" en zo veerder.
"Et is lochtig as spinrag! Ie zollen haost daenken daj' niks an hadden, mar dat is now krek et biezundere d'r van!"

"Ja!" zee alle dienstvolk. Mar ze zaggen vanzels niks, want d'r was niks.

"Zol et jow keizerlike Majesteit aldergenaodigst behaegen om jow kleren uut te strupen?" vreugen de bedriegers.

"Dan zuwwe jow de ni'je anstrupen, hier veur disse grote spiegel!"

De keizer dee al zien kleren uut en de bedriegers deden krek as ze him algedurig iene van de ni'je kleren gavven die ze maekt hebben zollen, en de keizer ston veur de spiegel te dri'jen.

"Lieve hemel, wat staot dat mooi! Wat staot zit dat goed!" zeden ze allemaole in koor.
"Wat een petroon! Wat een kleuren! Dat is een kostber pak!"

"Buten staon ze te waachten mit et baldakijn dat in de optocht boven de Majesteit zien heufd hullen wodt!" zee de opperceremoniemeester.

"Ik bin d'r klaor veur!" zee de keizer.

"Zit et niet goed?" En doe dri'jde hi'j him nog een keer veur de spiegel in de ronte krek as hi'j zien pracht nog es goed bekeek. De kaemerheren die de sleep dregen mossen, taastten mit heur hanen over de vloer, krek as ze de sleep opneumen: ze leupen wat mit de hanen in de hoogte, ze durfden niet merken te laoten dat ze niks zien konnen.

En zo leup de keizer in de optocht onder et prachtige baldakijn en alle meensken op straote en veur de raemen zeden:

"Och here mien tied, wat bin de ni'je kleren van de keizer verdomd mooi, wat een prachtige sleep het hi'j an zien maantel! Et zit as gegeuten!" Gieniene wol merken laoten dat hi'j niks zag, want dan deugde hi'j ommes niet veur zien wark of was hi'j hiel dom. Gienertied hadde de klaraosie van de keizer zoe'n sukses had.

"Mar hi'j het niks an!" zee een klein kiend opiens.

"Och here gotskes, de waorhied moej' uut een kiendermond heuren," zee de vader en de iene fluusterde tegen de aander wat et kiend zee.

"Hi'j het niks an," zegt een klein kiend, "hi'j het niks an!"

"Mar hi'j het hielemaole niks an," reup langelaeste et hiele volk. En de keizer kromp inneneer, want hi'j vun dat ze geliek hadden, mar hi'j docht:

"Ik moet et mar tot et aende volholen." En de kaemerheren leupen de sleep te dregen die d'r hielemaole niet was.

Overzet naor et Stellingwarfs deur: Vertaelmesienegien

2009: een bizunder jaor

Niet iederiene wet dat ankem jaor 2009 wel een hiel bizunder jaor wodt veur Stellingwarf. D'r bin mar liest 4 jubilea te vieren en daor zullen we ongetwiefeld et neudige van vernemen.

Aldereerst is et 400 jaor leden dat Henry Hudson in opdracht van de Westindische Kompeni'je mit zien Halve Maone de Delaware revier in Amerike of veerde en daor op Manhattan de Amsterdamse vlagge in de grond stak, de geboorte van Ni'j Amsterdam, laeter New York waarvan oonze Pieter Stoefzaand de laeste gouverneur-generaal was.

Dan is d'r de Elfstedentocht. De eerste tocht wodde holen in 1909. Winner Minne Hoekstra, de laetere doomnee in Scharpenziel.

En dan biwwer d'r nog niet. Op 30 april vieren we dat Keuningin Juliana 100 jaor leden geboren wodde. In de zestiger jaoren van de veurige ieuw maekte ze nog es een fietstochien deur de Rottige Miente mit de börgemeister van Weststellingwarf. De fietse moch ze nao et tochien kedo hebben, mar dat wol ze niet, ze gaf him toch mar liever an een goed doel.

En dan nog Jannes Wardenier. Wie kent him niet. Aende 1934 kwam hi'j veur et eerst mit zien motor veur de dag. Ankem jaor 75 jaor leden.

Hiel wat te vieren dus ankem jaor. D'r is een warkgroep die alle activiteiten op 'e riegel zetten zal om alles in goeie baenen te leiden. Jim heuren d'r ongetwiefeld meer van.

Wimmer Heidstra

Stellingwarf 700 jaor...

Et grote 'feest' van ankem jaor...

"... De eerste keer dat de laansnaeme Stellingwarf him veurdot in schriftelike bronnen, is in een bekende bisschoppelike oorkonde van 25 augustus 1309. Die wodt wel anduded as de Excommunicatiebulle van Guido van Avesnes, bisschop van Utrecht (1301 - 1317)..."

Now zal d'r ankem jaor een 'feest' maekt wodden omreden de naeme 'Stellingwarf' veur et eerst nuumd west wezen zol. Toegelieke was dat eins et begin van et aende, een aende dat om et jaor 1520 henne zien beslag kregen het mit et verliezen van oonze vri'jhied in de 'Vri'je naosie Stellingwarf'. Dit 'feest' dot mi'j dan ok et meerste daenken an et 'feest' dat een peer blisposters van de perveensie Frieslaand in 1998 zo neudig vieren mossen: et aende van de vri'jhied van Frieslaand omreden Albrecht van Saksen in 1498 gouverneur over Frieslaand wodde, mit alle gevolgen van dien. Kotleden is van de reboelie - mit een bommelding - rond dat Friese 'feest' een prachtige novelle in et Fries uitkommen: Kening Kees, van de Friese dichter en schriever Cornelis van der Wal.

Dat oons Stellingwarfs 'feest' ankem jaor wel echt een 'feest' hieten mag, moet iederiene mar veur himzels uitmaeken mar et is misschien wel belangriek om te weten da'k een dokument op et spoor kommen bin die disse daotum (24 augustus 1309) van et veur et eerst numen van de naeme Stellingwarf, stark in twiefel trekt. In de Friesche Volks-Almanak veur et jaor 1846, doedestieds uitgeven deur Van Druten & Bleeker uut Sneek kwa'k naost een hieleboel wiesheden dit stokkien ok tegen:

"... Drie stellingen of regtbanken maakten deszelfs bestuur uit: welke stellingen alle jaren verwisselden, en bij werving vervielen op die plaatsen, welke daartoe geregtigd waren. Anderen meenen dat werf, 't welk ook 'hoogte,' 'verhevene plaats,' en 'geregtsplaats' beteekent, op de plaats des geregts doelt; dat stelling of stoelling 'regter' is, en dat Stellingwerf dus beteekent: de regsplaats der Regters. In den grond verschilt dit ook weinig; maar wijl de bijzondere besturing van Stellingwerf aan dit deel den naam heeft gegeven, mag men besluiten, dat, daar de Stellingwerfers reeds in de 13. eeuw met dien naam worden benoemd, toen ook reeds hun eigen bestaan gevestigd was...."

De 13de ieuw – veur alle dudelikhied – is et tiedrek tussen 1200 en 1300. As iene in 1845 schrift dat de naeme al veur 1300 'benuumd' wodde dan kan et haost niet aandere as dat die naeme argens op pepier staot. (Et komt mi'j trouwens wat vremd veur dat een betien een pluzer in de historie disse Friese Almanak niet kende want mit een betien gegoogel koj' him zo tegen.) Et is now vanzels de keunst om uut te vienen wao'k et dokument vienen kan van veur 1300 waor de naeme Stellingwarf in veurkomt. D'r is nog gien zeggen van mar et is ok niet hielemaole onmeugelik dat zoks mit wat hulpe van mien internationaole netwark van liefhebbers over alles wat mit Nedersaksisch (en dus ok mit Stellingwarfs) te maeken het, lokken zal. Et is veur de 'feest'-vierders misschien wel niet te hopen da'k dommiet toch wat tegenkomme. De kenner op dit gebied (AvdH te D) he'k onderdehaand al kondschoep daon van mien naopluzeri'je. Ik hool jow op dit plak ok op de hoogte...

pb

Bolding vertelt (10)...

Goj, allemoale,

Weken, maonden, zulf s joaren kunt er veurbi'j goan daj' niks gien mankementen hebt en dan zo in iens is et mis. Dat gunk mi'j zo, veur mien leiftied, wol et nog best en vund ik mi'j zulf een hele kerel en beiter veur mekare dan veule aanderen die zo old bint. Mit Geertien geneuten wi'j de mieste dagen volop van oenze 'Golden Years'.

De vrouwe wurde eerst niet goed, har een dikke keil en meuite mit slikken en proten. Dat leste was niet zo arg, kwam ik een beechien beiter an de bak mit vesite en zuks. Mit lieverloa vuulde ikke mi'j ook niet lekker, bulte hoesten en kolde rillings. Noa een pannechien kiepesoep en lankuut op de baanke veur een paar dagen, mar ies noar de dokter e stapt: Mooi da'k longontsteiking har! Niet vrumd veur mi'j, as klein jonchien al ies van de dood ophaalt mit dit ongemak, hef moe mi'j vertelt en oaver de joaren ook nog wel ies noa een griepien, of aans kolde lieden. Vrugger harren ze dat niet, mar now mit penniciline, mui'j zo der weer boaven op wein. Now, dizze keer nog niet, 'k bin nog weinig te weerd, heur. Geertien is al lange weer de olde, vrouwluu bint toai. Ze hef et now drok mit mi'j en oenze man'j die op alle dagen lup.

As mien stukkien niet veule veurstelt, wee'j woar et an ligt...

Veur da'k daor mit begunne, wi'k eerst nog wat kwiet oaver oenze vekaanse noar dat Fraanse Quebec.

As wi'j op stap goan, oavernachten wi'j geerne in een Bed and Breakfast, hew al joaren mit plezier e doane hier en in Nederlaand. Disse keer zat et niet mit. Wi'j stunden al bi'j de greinze van Ontario en Quebec en nog niks. Now de VVV hef oens kunnen helpen, op de komputer worde der iene vunden, de vrouwluu waren mar wat bliede. Noa wat gezuuk op de late noamiddag net buten de stad, doar was't.

Mannegien stund buten al op oens te wachten. Bliede mit de klandizie dachten wi'j. Mar niks, zien komputer har niet goed e warkt en der waren aandere gasten. Mooie bosschop! Mar zien kammeroad har nog stee, ook een heel mooi plekkien. Now wi'j waren muu van et lange reizen en mar in estemt um die aandere te zien. Ik mut zeggen een mooi huus heur, vlak an de grote weg, mar de luu der Engels was nog minder dan mien Fraans. Weet ie wat meinsen? Wi'j hept er dri'j nachten e'sloopen en ien van de beste plekkies woar we ooit e west bint! Mooie roeme kamers en biezunder lekker eiten en achter thuus mooi uitzicht op de briede St. Laurens rivier mit allerhaande waterverkeer en veugels.

Mit Nederlaandse vesite maggen wi'j gern ieder oavond veur beddegoan, nog een paar potties tachtigen. Op de leste dag kwaamp de huusvrouwe nog langs mit een maande wasgoed. Op iens zei ze 'Praten jullie Nederlands?' Ik vulle zowat van de stoel of, loat ze now uut Belgie komen, nog mar een joar of zeuven in Canada wonen! Gien wonder dat heur Engels niet veule veurstelde. Een meinse kan wat mitmaken. Haw veur niks e sukkeld, mit oens proten.

Goed goan van
Geertien en Henke

Dit wordt al weer mien tiende bi'jdrage veur de Liende! 'tValt mi'j mit dak nog zo veule wete van mien jonge joaren in de oorlogstied en oens leiven op een boeren gedoechien vlak bi'j Moppelt, achter 'tziekenhuus. 'tMieste wa'k oe vertelle is woar gebeurd, zulf mit e maakt of van aanderen heurd.

Tiende verhoaltien: **Moe hef heufdzeerte**

Mien moe was een best meinse, dat zei iederiene. Va vund wel ies dat ze veul te goed was veur disse wereld. Now der kun der gien iene bi'j oens an huus komen, rond koffie of theetied, en ze vrug ze vaste um een bakkien mit te drinken. As et barre warm was har ze ook altied kold drinken. Partie meinsen leupen der op zei va, zoas dat mannechien dat langs kwaamp veur et bosschoppen boekien, de meiteropnemer, de reiziger veur de landbouwbaank en ook nog meer luu. Zulfs de pietereulieboer, mar hi'j mus et wel buten opdrinken. Dan was er nog een kalverkoper, mannechien mit een grote starre op de jasse, mar die kwaamp de leste tied niet meer. Der was ook nog een aandere kerel mit zoon mooie glimmende starre, die leup mit pak, een holten kissien op de rugge vol mit goed, knopen, lint, lappies en weet ik veule, moe mus altied wel wat hebben. Mar die zagie ook al niet meer, ik harre um nog ies willen vroagen veur zoon mooie starre, moe zei dat ik niet wusse woar ik oaver proote.

Moe kun niet liegen, dat vund va in disse tied barre lastig. As de landwachters of aandere sneuiers langs kwamen zei moe as der wat oaver de boerderijje vroagt worde, dat ze beiter mit de boas kunden proten die wus der veule meer van. Moe har mi'j al e woarschouwt dak dat ook mar mus zeggen as et zo varre kwaamp. Now de leste keer dat zoon kerel tegen mi'j proote har hi'j zo lillik e keken, da'k mit iene begun te beulen.

Va, dat was wat anders, die kun oe mit een stoalen gezichte van alles wies maken. Mien breurtien Geuchien was ook zo iene, tenmienste as wi'j mit zien twijjen wat hadden, wus hi'j et altied zo te dreien dat et mien schuld was, moe wus vake wel anders. Ik wille niet zeggen da'k nooit leug, mar miest gung et wel goed hak niet alles vertelde en een beechien dreide an mien verhoaltien. Zo as mit natte voeten lopen. Moe mus dan weten haw weer slootien sprungen har, now nee, mar ik ware wat uut e gleene um een stok te plukken van een elzenbossien bi'j Freins zien laand.

Op schoele gung et nog best, wi'j harren now ook een machien in de klasse, der volk lagen veur de winter mit schip bi'j de brugge. Aordig kiend, ze lachte veule en prote een beechien aans. Va wus dat ze turfschippers waren van Oostert uut Drenthe, argens in de wereld van Koevern.

Schut mi'j net te binnen dai'j nog niet weet van luchtalarm. As de serene uut Moppelt goelde mus wi'j mit iene onder de baanke kroepen. Dat mus umdat vliegtugen uut Engelaand now vake oaver kwaamen en bommen gooiden. Niet vlak bi'j oens heur, mar miesten in Duutslaand, mar ie wuzzen mar nooit. Ien keer in de moand gung de serene ook of veur oefening, zo tegen de middag as regel. 'tHef wel een poosien eduurt veur daw wat e went waren an dit nije gedoe. As thuus gebeurde, wol moe oens mit iene in de kelder hebben, dat leup ook altied niet zo vlot, lillike ding gung altied of as et slecht uut kwam.

Mien breur Berend was al een paar keer mit verlot terugge west uut Duutslaand. Hi'j har et doar mar slecht van zin, hard warken en zunig mit eiten. De mieste dagen harren ze koolsoep mit een slim klein stukkien vleis, hi'j was al aordig of e vallen. Moe har mit hum te doen en Berend gung altied mit een koffer vol eiten weerumme. De leste tied preut hi'j ook oaver niet meer te goan mar argens onder te duken. Mien volk wuzzen dat dat gevoarlik was, ai'j e snapt worden kreei'j mit iene de kogel. Der mussen now veule meer meinsen in Duutslaand warken, mien beide zwaogers waren ook al hen. Mien oldste zuster, Klaasien, was now allent um veur der dri'j kiender te zorgen. De jongste was nog mar een paar moand old en wat sukkelig. Moe gung der vake noar toe en partie keren ik ook wel ies op mien fietsien zonder baanden. Wi'j mussen dan een stuk oaver een slechte stroatweg, ik rammelde dan hoaste uut mekare. Moe vund dak mar thuis mus blieven, mar ik gunge geern mit, kun dan mooi mit heur proten.

Ja, mien moe was een best meinse, ik reerde niet veule, mar as ik et arg te pakken har, drukte ze mi'j dichte tegen heur schulk an en proatte heel aordig tegen mi'j. Mien breurtien zei dan vake dak een moederspoppien ware. Dat dut hi'j niet meer, lestdaags waar ik lillik e vallen op de pompenstroate woar moe drok mit de wasse was. Geuchien natuulik mit iene weer wat lilliks zeggen. Hi'j wus niet dat va op de plee zat en alles e heurd har. Toen hi'j der of kwam was et niet best veur mien breurtien. 'kWusse al lange dat ai'j et in et goaren kregen mit moe dat et oen eigen schuld was. Now dat gebeurde niet vake heur.

Moe klaagde de leste tied dat ze zo slecht sloapen kun en hoast altied heufdzeerte har. Ik begrepe dat niet zo goed, a'k noar bedde gung sleup ik al gauw of et mus weizen dat Joapik kwam proten, doar mug ik wel geern noar luusteren. Heufdzeerte ha'k haost nooit, lestdaags een klap van et toltter plankien achter de oren had, mooie bulte van e kregen en een poosien heufdzeerte en bi'j de schoele waar ik nog ies vies e vallen op de gliebane, mar aans heufdzeerte was vrumd veur mi'j.

Kortgelene, op een woensdag middag, was moe an de toafel bezig en toen heurde ik heur op iens snukken. Begrepe der niks van, mar mit lieverloa heurde ik dat ze een wit spreij an et oftrekken was um goaren te hebben veur oens ondergoed. Ze har aovend an aovend an et spreij e warkt en wies dat et zo mooi leek op bedde. Now ik wusse niet hoe a'k mit heur an mus. 'kWare mar wat bliede dat Roefien van Freins der in stapte, tegen heur hef moe nog een hele tied an ereert. Roefien hef heur nog wat te drinken e geven en mit een poosien wurde ze weer wat gewoon. Toen de buurvrouwe weg gung zei ze nog tegen mi'j dat moe et meulik har en da'k mar heel aordig tegen heur mus ween.

Geertien en Henke

Recept veur slaopperblemen...

Ming twee eetlepels Natterman met drie fienmaelen paracetamollegies. Doe daar ien staampje ibuprofen bi'j mit iene naproxen. Dit alles oplossen laoten in bockbier wat over de daotum is. Een scheutien rum d'r deurhenne en alles goed reuren. Opdiene mit vasse valerian. Jow slaopen as de beste.

Dokter Hi-Ha

De sloffen van de buurman

De sloffen van de buurman

Mit de fiets an d'aand lop Jouk op uus an.

“Lekke baand Jouk?”

‘tWas um menig keer toe-ereupen onderweg, maar gien iene had zien antwoord of ewöchten. Wat ef iederiene toch een haost, zo had hi-j bi-j zichzelf edocht.

Iemaol bi-j zien us an-ekeumen zet hi-j Eef, zien vrouwe, al in de deureupening staon en oldt de deure wied eupen.

Eef ef eur man al in de verte an zien koemen en mit een roje kop van woede is ze naor de butendeure eleupen.

“Now za-k um de maantel dan toch ies flink uutstoffen. Is mi-j dat now wat. ’t Is een schaande”

In de deureupening blef ze staon te waachten.

“Is ’t weer zo laete,” rôp ze um toe.”Kon ie de verleiding niet weerstaon? ”Kon ie Garriet niet allenig een borreltie laoten drinken?” Mitien grep ze Jouk de fietse of en gooit um mit een smak tegen de mure.

“Zo, en zeg now maar ies waor ie zo lange bin ebleven en waarom ie mit de fiets an d'aand thuus koemen. Wi-j waren toch heel wat aandere van plan van middag, is ’t niet .. Now dan. Het is now de meui-jte niet meer om vurt te gaon.”

“Maechie, maechie, wien joe toch niet zo op. Wat docht ie wel, dat ikke zo maar midden in de weke en midden op de dag een bôrreltie gao drinken in de kroeg?”

“t Zol d’eerste keer niet wezen,” moppert Eef deur.

“Glad mis, nee eur, de reden dat ik niet op de fietse, maar naost de fietse thuus koeme die za-k joe vertellen wanneer ie willen lustern.”

Eef ef de musse er nog niet elemaole naor staon want die glinsterogies van eur man bevallen eur maar aamperan.

“Now, wi-j ’t nog weten of niet.”

Eef giet veur Jouk staon en zegt:”Aodem mi-j ies an.”

Jouk dot wat Eef zegt.

‘Hm, ik roeke in ieder geval gien draank, dan moe-k joen woorden maar geloven, maar ’t had best ekund. Ik kriege trouwens wel een aander geurtie in de neuse.”

“Ik zegge joe, a-j lustern willen dan vertel ik joe waor dat geurtie wel weg kan koemen. Maar omdat ie zonet een vlies veur d’ogen hadden vanweg de woede die now nog in joe zit, eb ie niet iens ezien dat het niet mien eigen fietse was die ie tegen de mure em-m eskwakt., en kiek ies hier, naor mien voeten.”

Mitien stek Jouk ien been de locht in.

“Now, en wat zie-j, en hoe koem ik hier an.? Nee, dizze dingen bin-n niet van mi-j. Of wel soms?”

Eef stiet mit de mond eupen van verbaozing.

“Hoe koem ie hier now weer an en waor bin joe’n eigen schoenen?”

“Moe-j lustern.

Ik reed weer op uus an. ‘t Was er mooi rustig op de weg en ik ontdekte dat er een reiger op de slootkaante stond. Ik dochte dat het een reiger was, maar now zat er op het ooievaarsnest, ja, ie raoden het al, een ooievaar, dus het kan ook best een ooievaar ewest em-m die an de slootkaante stond.

Dat is mooi eur, zee-k nog tegen het gevoegelte toen ik opiens iene eurde roepen.

“Jouk, Jouk” bin ie daor Jouk?”En nog ies weer,”Jouk!.

Ik keke om mi-j en nog ies weer:”Jouk jao, ölp mi-j ies even.”

“Waor moe-k dan wezen om te ölpn,” reup ik trôgge.”

“Hier, an de kaante van de sloot.”

En wie lig daor, mit de fiets bovenop um! Karel van hiernaost die mit veule gemartel probeert om onder de fiets weg te kroepen.

“Wat doe-j daor now toch kerel”

Ik dochte dat ie mi-j eerst maar ie mossen ölpn” rop hi-j.

Mit alle kracht die ik nog in mi-j adde kreeg ik de fietse en Karel weer op de harde weg. Schelden en angaon dat hi-j dee. Tjonge, jonge wat was dat kereltie kwaod in de kop.

“En now moe-k nog wel naor een belangrieke vergaerige en kiek now ies.”

“Maar hoe koem ie now daor trechte?”

“Och man, ik keke naor dat ooievaarsnest en zage dat er twee op ’t nest zaten. Ik kwame in de baarm trechte en boem... daor lag ik, en het verloop dat eb ie ezien.

Maar ik mot naor die vergaerige en dan mit dizze natte broek nog wel.”

”Zet die vergaerige maar uut joe’n kop mien jonge,” zeg ik nog, maar Karel kwam drekt mit een idee.

“As wi-j now ies ruilen mit de broek Ikke die van joe en ieje miende.

Wi-j em docht ik dezelfde maote,”en mitien trekt hi-j de broek al uut. Trapt eerst zien schoenen uut, ja dat docht hi-j want iniens komp er weer een hartgrondige scheldpartij.

“Wat veur de duvel.”

Karel toch” zeg ik nog ,“gao ie altied op de sloffen naor vergaerigen.”

“Dat is ’t now net man. Vergeten uut te doen Maar welke maote van schoenen eb ie.”

En zo stonden wi-j daor, midden op de dag allebeide in de onderbroek op de weg. De schoenen zaten um wel een betie krap en de sloffen daor kon ik mi-j wel mee redden.

Alleen was het mit zien fietse niet al te best. Die em-m wi-j dan ook maar eruild en zodoende mos ik lopende naor uus want de trapper zat scheve, en kon niet meer rond, en de baand was ook leeg.“

“En de belle deed het ook niet meer” vult Eef an.

“Mooi is dat eur. Op de sloffen van de buurman, een broek die joe slobbert om ’t gat en ook nog een stinkgeurtie op de koop toe kriegen. ’t Is wel fraai eur.”

Eef kan eur lachen niet inollen en opiens schaetert ze het uut.

“In ieder geval eb ie wel weer laoten zien dat een goeie buur toch beter is as die verre vriend, zo het spreekwoord al zegt,”en mitien lop ze op Jouk toe en gef um een dikke pakkerd.

“Knap waark mannegie, ik bin trots op joe. Now eb ie in ieder geval wel een bôrreltie verdiend. Kom op, dan drinken wi-j er saemen iene, maar.. en hier öl ze even stille. Now, wat maar,” zegt Jouk
“Maar ien ding is zeker,”giet Eef verder,”er zitten twee ooievaars op ’t nest, dat ef Karel zelf ezien.”

Femmy Woltman-Groen, Gietern

Boêrewiesheîd ovver 't wêêr van iedere mónd

- Jannewaori : As in jannewaori de wiend vanuut 't Belse wêêjt,
dan wördt de winter d'r vlot uutgenêêjd!
- Fibbregaori : As 't in fibbregaori veul snùwt en veul réêgent,
dan wördt 't vêld dör God gezéêgend!
- Mért : As mért nie kletsnat is en de meï zeîknat,
kumt 'r veul hoi op de vörk en ok ânder grêï zat!
- April : As de mónd april nie duut wat ie wil,
wördt 't wêêr in meï zòas normaol in april!
- Juni : As 't réêgent in juni op 't fést van Sint Pieter (2 juni)
dan kriegde urst in juli wér réêgen op ow mieter!
- Juli : As g'oe in juli nie vör de zon hoeft te drukke,
zuld'in 't naojaor wénnig fruit kunne plukke!
- Augustus : As in de mónd augustus de mèrreges wa graûw zien,
réken dan mar op moi blaûw en veul zonneschien!
- September : As g'in september de krêje veul heurt krâsse,
dan lopte gehêid zó dör flinke plasse.
- Oktober : As in oktober d'n haos nog van kleur nie verschiet,
dan zit 't winters wêêr vörlopig nog hêl wiêd!
- November : As 't in november al vlot begint te vriêze,
dan zoi ik mar nie vör kunning winter kiêze!
- December : Aas g'in december veul molshope hét,
dan is 't alwér lénte vör dè ge 't wét!

Chris Kerkhoff, Kuuk

Uut oule Tijden

Archeologii is een Hobby van mi, sachs ne' mit 'n Escher (*Schoppe*). Nee – ick maok dat meisttiids anners. Ick soyk nao oule Woorden, de de Lüüd vandoag 'ne meer kennt, un' de ick faoken sülbst 'ne meer kennen dou, obschounst ick jem in miin Kinnertiid maol höört hebb. Is vandoag wat einfacher worr'n, mit dat Internet. Dat haar Luther ouk all gern haart, as hey de Biebel in't Hough-Duitse översett' hett. Na, hey hett 't jao ouk sou 'trecht kreeg'n...

Man - vöör 'n peer Daogen weer dat heel anners. Daor bün 'ck an de 'physische' Archeologii 'ran-kaomen. Opp een gediegene Aort un' Wiis'.

Ick haar bii dennen ALDI 'n Zakk Kartüffeln (waard ouk Tuffukken tou zeggt; eerappels of eerpels) köfft, un' nu' wull 'ck daor welk' van schöl'n. Dat schull Jüchen geben tou Middag - 'rökertet Ossen-Fleisch, 'n ennig' Stück Speck, all'ns in eyn'n Putt koakt, mit Wuddeln un' eyn Steek-Rööv. Smeckt lekker, dit neder-saksische Allerlei! Ick snee' nu' mit 'n scharp' Metz dennen oul'n Büdel opp, un' wat müss ick seehn? Daor wöör 'n grouden Steen mang de Tüffeln! Hett de oul' Unkel Albrecht (hey is jao ne' meer de riekste Duitser, nee, dat is woll Vadder Lidl!), disse neerige (*geizig*) Aosbuck, dat all nödig, Steen mang de Kartüffeln tou meng'leern? Na, den'n schall 'ck woll wat vertell'n, wenn ick annermaol weller bi em inhaolen dou!

Man- as ik mi dissen Steen heel genou ankieken dääh, full mi opp, wat he 'n avvsünnerlikke Fourm haar. Un' denn kunnst' ouk seen, wat daor jichenseen Kerdel edder Frouw an 'rümwarkelt haar. An een' Kant' weer he aff-broken, aovers man kunn sick jümmers noch vörstell'n, wat dat misschiin maol de Kopp van en Haommer of Biidl wesen weer. Sou een tou'n Doud-Hau'n, or tou 'n Knaoken twei-slaog'n, üm an dat Mark 'ran tou kaomen.

En Artefactum ut de Steen-Tiid! Dree-Duusend Jaohrn Geschiedenis van de Minsken in een Kartüffel-Zakk van dennen Aldi! Hoatzverdoori! Un' opp dat Plitt (*Etikett*) kunn 'ck seehn, wat de Aard-Appeln ut McPomm (Ökelnaam' för Mecklenburg-Vorpommern, in den'n Oosten van Duitsland) her-kweimen. Daor hett dat ouk woll all maol Minsken 'geben...

Na, 'n Momang laoter kweim miin Zoen 'rinne Köken. Ick wiis' em den'n Steen, un' hey maok' natörli' groude Ougen, as ick em vertell'n dääh, woneem ick dennen 'funnen haar.

Un' nu' weer de Praotje normaal all an'n Innen, wenn 't nich noch 'n Mallör geven haar: de oul Steen full mii ut de Hand un' sley opp 'n Foutbö'm opp! Kracks - dree-duusend Jaohrn Geschiedenis in 'n Moors (*Arsch*), un een van miin Fliesen haar ouk noch 'n groude Goots (*Riss*) affkreegen.

De Moraal van de Geschicht': ick bliiv leyber bii miin etymoloog'sche Archeologii, dat maokt 'wiss keen Schaoden in miin' Köken!

FWN

Kursus Stellingwarfs (1)

Zo om et aandere jaor wodt d'r deur de Schrieversronte een kursus Stellingwarfs veur beginners geven. Van de kursus in de winter van 2002/2003 hewwe een verslag van iene van de dielnemers (*W. van Viene*) liggen dawwe de kommende maonden hier in een dikke tien ofleverings ofdrokken. De meeste taelflaeters hewwe d'r mar gewoon in staon laoten...

In 't veurend...

Mien verslaggies beschrieven et tiedrek van mien anmeldinge bij de kursus tot an et examen antoe. D'r op toe he'k nog een paer stokkies schreven waarvan ik vun da'k die ok even schrieven mos.

Tussendeur he'k d'r nogal es wat bemerkings bi'jplætst. Neme die altied mit wat grovve korrelties zolt. Zi'j bin' vaeke niet miend zoas ze d'r staon en zeggen bepaold meer over mi'j as over jim. 'k Kon de goeie woorden op dat stuit even niet vienen, zo moej'm mar daenken. Daoromme was ik hier ja ok.

Zo as wel vaeker gebeurde -as ik es eventies niet thuis was- ston Andries zien auto op die dag in jannewaori es weer bij oons op de oprit. Doe ik de kaemer inkwam stakte de praoteri'je tussen him en mien jonk vrouchien Monique. Ze hadden et daenk ik -zo as meerstal et geval was- vast weer over heur peerden had. Disse keer was hi'j -meer nog dan aandere- slim aordig tegen mi'j en ze'j "'k Mos jow krek hebben", en d'r drekt achteran "Wo'j mit mi'j mit naor een kursus 'Stellingwarfs'?". Beduusd van zoe'n malle vraoge, wa'k even stille en heb doe zonder naoder an te vraogen toezegd da'k graeg mit him mitgaon wol. Ja, en dan is't bij Andries now ienkeer zo, dat aj' "ja" zegd hebben, ie d'r dan ok geliek an vaste zitten.

Doe Andries, nao nog een laeste bakkien koffie weer votgaon was vreug mien Monique zo langs heur neuze weg naor de achtergrond van mien -zo vlot-, ja-zeggen. "Waorum wo'j aenliks mit him mit naor zoe'n kursus, et hiele levend is toch al iene grote leerschoele?". Deur disse vraoge mos ik dus wel even naodaenken over mien (misschien wel te?) gauw neumen besluit. Nao wat kopbraekens he'k mar tegen heur zegt dat et mi'j in't veurste plak gaot om de sosjaole kontakten die aj' daar wellicht opdoen kunnen. Veur mi'jzels docht ik meer an een wat zinniger vri'jetied-bestedinge as altiet mar heur helpen mit tuunshoffelen en patties anvegen. Mar dat kuj' vanzels zo niet tegen heur zeggen.

Now as ik mi'j dan opgeven hebbe wo'k d'r ok mar voluut tegenangaon. Nao elke aovend wo'k ok mar es perberen om wat te schrieven in de tael die as ik al zoelange, wel praote mar waor a'k nooit een letter in schreven hebbe. Een aordige bi'jkomstighied liekt mi'j, da'k een elk, deur disse schrievere'je -vanut mien 'point of view'- een betien op de hoogte hollen kan van mien beviengings. En wie wet, misschien kan de kursus-leiding der ok nog wat van opstikken. 't Is, daenke ik, veur heur ok altied goed te weten hoe as een aander daenkt over heur inspannings.

Wakker van Viene

Now, op disse dattigste jannewaorie is et dan zoveer. De eerste kursus-aovend. Stief tegen halveachten bin'k deur Michel mit de auto anhaeld en togen we naor Berkoop. Wij weerden al drekt bij de veurdeure mit een waarm haandschudden inhaeld deur -zo dee later blieken- Geert. Hi'j wees oons naor een grote kaemer an de linkerkaante van de vestibule. De meerste kursisten bleken d'r al te wezen. An de deftig in 't ronde opstelde vierkaante taofelties zaten al een man of tiene mit de frouluden een stokmennig in de minderhied.

Om krek halveachten gaot een, zo te zien slim aordige dame van middelbaore leeftied staon, en vraogt oons aller andacht. 't Leek mi'j echt zoe'n lieve schoeljuffer van zegge de eerste of twiede klasse. Zi'j stelde heurzels veur as Grietje; Grietje Bosma - Dijkstra uut Wolvege. Mien inschatting van leeftied en wark kwam aordig overien. Al hiet de eerste klasse van een legere schoele tegenwoordig 'groep drie'. Mi'j ok goed. Grietje het naost heurzels ok de twee manluden van de leiding veursteld. Dat weren Pieter Jonker, direktieur van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte (vrogger wodde hi'j -naor ik miene- altied Heufdmitwarker nuumd) en de man bij de veurdeure bleek Geert Lantinga. Hi'j zol een hiele protte ofweten van de stellingwarver kultuur en historie.

Doe Grietje mit heur inleiding klaor was, gaf ze et woord an Pieter. 't Leek wel afpraot wark. Pieter het oons nog es opni'j van harte welkom hieten, mar waor as et him eigenlijk omme gaon was, was de centeraasie. Hi'j wol mar wat graeg de 40,84 euro mit ons ofrekenen. Nao et betaelen mossen wi'j verplicht een stok of viere leesboeken mitnemen, die as wi'j in de loop van de kursus mar es goed lezen mossen. Doe Pieter de centen binnen had en zien boeken kwiet was, was hi'jzels ok al rad en stillegies vertrokken.

Grietje nam doe et woord weer en vreug oons om in groepies van twee bi'jmekaere zitten te gaon om mekaer wat uut te heuren. 't Zol et mooiste wezen as d'r een Stellingwarver autochtoon bij een import-Stellingwarver zitten gaon kon. Twee verplichte vraogen mossen wi'j teminste an de aander stellen: 'Waorum bij hiere' en 'Wat verwaachten jow van disse kursus'. In dezelde tied kregen wi'j d'r van Grietje een koppien koffie bij. Nao een menuut of tiene gong elkeniene weer op zien plak zitten en mossen wi'j omstebeurten vertellen wat wi'j zoal van die aander gewaer wodden weren.

Nao et vertellen van de -soms slim intieme- gewaerwordings gaf Grietje et woord an Geert. Mit graegte ging disse man d'r van tussen in zien uutleg over et ontstaon en de ontwikkeling van de Stellingwarven. Hi'j gong zoemar in een drieketier tied, van zo'n honderd-vuuf-en-twintig-duuzend jaor leden terogge naor de dag van vandaege. Tjonge, wat kon die man slim anstik'lik vertellen. Naost et geluud van zien dud'like stemme hadde hi'j d'r ok nog plaeties bij. Veur mien geveul zagen de plaeties d'r trouwes haost allemaole et zelde uut. Mar, zo as Geert d'r bij vertelde! Jow konnen et grös heuren gruuien in 't lege laand stief tegen de Kuunder en de Lende. Op de hoge stokken wodde woond. Ok koj' in zien verhael et zuuite waeter van de Kuunder stromen zien van heur oorsprong boven Oosterwolde tot in de -doe nog- zilte Zuiderzee. Doe Geert, al kiekend op zien klokkien zag, dat zien tied d'r al haost opzat, begon hi'j wat te raffelen, want hi'j wol zo graeg nog vule meer vertellen over bevobbeld de ribben, de keliezen en de schaope(waskers)dobben. Een aandere keer wi'k d'r graeg meer van heuren.

Op'e drumpel van et votgaon kregen wi'j van Grietje nog wat huuswark mit. Wij mossen de beroemde Stellingwarver klaanken 'ae' en 'ao' mar es goed bestuderen.

W. van Viene, 31-01-2002, 1-ste aovend

Aandacht...

Aandacht

Opeens merkte ik dat niemand meer naar mij luisterde.
De kamer waarin ik zat, was vol mensen; ouders met jonge kinderen, burens, vrienden en opa's en oma's van beide kanten.

Toen het mogelijk was om ook iets te zeggen tijdens een kort moment van stilte, greep ik mijn kans en begon mijn mening te geven over het zo-even aangeroeide onderwerp. Niet dat deze zo interessant was maar ik had er een mening over en die wilde ik geven, maar niemand in de kamer luisterde, ik was te laat.

Mijn ogen richtten zich op de mensen om me heen. Iedereen was met een ander in gesprek.

Het was zo gezellig als een verjaarspartijtje maar kon zijn.

In de versierde kamer was het een lawaai van jewelste.

De buurkinderen waren er om het feestvarken, die drie werd, uitgebreid te feliciteren en te verwennen met cadeautjes.

En uiteraard om te genieten van limonade, cola, drop, spekjes, lolly's, chips, wokkels en wat er tegenwoordig zo al niet te koop is.

Ook het nutteloze "gevecht" dat de grootouders voerden om zoveel mogelijk bij de jarige in het gevele te komen, zorgde voor de nodige commotie, zo van "lieve schat, kom je nu eens bij opa" of "hebben wij niet een mooi fietsje voor je gekocht?"

Daar had ik wel begrip voor, maar niet voor het totaal negeren van mijn mening.

Ineens begreep ik wat de werkelijke reden was van mijn onbehaaglijk gevoel; het was mijn leeftijd. Als ouder word je gewoon niet meer gehoord, zij beseffen dat niet eens.

Na het maken van deze conclusie kon ik er mee leven.

Het feestvarken van drie hielp me door deze kleine crisis heen.

Zei ze niet bij vertrek tegen mij: "Ik vind je lief opa, mag ik gauw weer mee naar Friesland?"

Dat te horen van je kleinkind maakt alles weer goed.

Han Bonnema, (ook voor lezingen)

j.h.bonnema@home.nl

Taeltuun

Vuuf wat minder bekende woorden uut et Stellingwarfs (Haand)Woordeboek:

- bedeganger** = bedevaartsganger
bedelte = in in de bedelte zitten zitten piekeren, volstrekt in zichzelf gekeerd zijn
bedelweer = aalmoezen e.d. die een bedelaar bijeenbrengt
bederen = kalmeren, rustig worden
bedillen = regelen, uitmaken, besturen

rulen of rollen...

Zo now en dan liekt et krek as de woordeboekemaeker de angeven woorden 'domweg' opteld het, welke dan et vaekste in Oost- en in Westaende veurkomt, en dat woord dan as veurkeur opneumen. Zoks gaot vanzels niet altied op. Bepaalde woorden heuren now ienmaol in et systeem van een bepaalde streek. Bekieken we ditkeer bi'jglieks rulen of rollen.

- * pottienrulen zie: koelegienrulen
- * koelegienrulen, ...rollen, ...roelen = knikkeren: waarbij men knikkers naar een knikkerkuiltje rolt
- * ommerulen, ...rollen, ...roelen = 1. omwentelen, om doen rollen 2. door te rollen omwerpen 3. rollend omvallen 4. zich heen en weer laten rollen 5. rommelend bezig zijn 6. door te winden om iets aanbrengen

Mar dan opiens: ofrulen zie: ofrollen

En inderdaad:

- * ofrollen, ofrulen = 1. wegrollen, door te rollen verwijderen/zich verwijderen 2. naar beneden rollen 3. ontrollen, zich ontrollen
- * oprollen, ...rulen, ...roelen = oprollen
- * wegrollen, ...rulen, ...roelen = wegrollen (ook gezegd van brood dat eigenlijk te vers is om te snijden)

Wi'j holen et op rulen...! Een boekerolle ofrulen en weer oprulen.

D'r bin in oonze tael trouwens wel meer van zokke veurbeelden, bi'jglieks 'vot' en 'weg', votgaon en weggaon, vothaelen en weghaelen, en gao zo mar deur.

Et gaot d'r neffens oons dan ok niet omme daj' optellen gaon hoevaeke een woord veurkomt mar wat woord in wat systeem bruukt wodden kan. Et is dan an de woordeboekemaeker om daar ien zoe'n systeem van te maeken veur wat et bruken van veurkeurwoorden anbelangt.

Bi-j toeval?

Ik bin verliefd op starren, moane, zun.
Ja dag en nacht kan ik d'r noar stoan kieken
oe prachtig zi-j et emelriek bestrieken.
Verliefd, ik weet al niet meer det 't begun.

Et is een liefde vri-j van jaloezie,
ge-eel vervoerd zie ik de starren prieken
eur twinkellichies langes 't moanlicht strieken.
Wie voert in Godes name ier regie?

En starren die troag deur mekaar beweëng.
ja iéntien ef soms èèmpies mar een start
ij valt omleëge, 'k worre wiék in t' art,
mien wense is met d'engel op esteëng.

Is disse pracht deur Meester-and emaaft
estreuid, eskilderd, of zelfs an esteüken?
ons zunlicht heerlijk warm of licht ebreüken
deur God tut in der eeuwig-eid bewaakt

Corry Overmars-Kalshoven, Hasselt

Vlocht

De grieze locht
neudigt niet uut
om naor buten
te gaon
mar de muren
van mien kaemer
kommen driegend
op me of
dus vlocht ik
en wodde onzichtber
in de diezighied...

Joukje

Dodemis (*Allerzielen, 2 nov.*)

Introitus

Een leven lang te leven
et beste dat he'k geven
ik kon et niet iens helpen
et leven wodde mi'j mar geven

Kyrie

Da'k nao al mien hadde warken
mien schrippen hier van alledag
Heer now veur altied ja
veur altied bi'j jow wonen mag

Sequentia

Mien leven was as iene dag
nog gien tel in jow bestaon
jow maekten alle dingen
zonder jow kon ik niet gaon

Offertorium

Van jow bin alle dingen
je naeme kend te hebben
et was mi'j tot een zegen
neem mien lichem now

Sanctus

In jow heilighied daor wil ik wezen
jow glaans jow majesteit en luuster
et heiligste van alle heiligens
jow heilig huus maek dat mien thuus

Benedictus

Bliede da'k je naeme kende
gelokkig in jow naeme deupd
dat jow zegen op mi'j rustte
da'k wezen moch die 'k was

Agnus Dei

Jow hebben je leven veur mi'j geven
ik laot mientes now veur jow
ik daank dat ik hier even wezen moch
en vraog je now en hael me now

Communio

Laot oons kommen in jow ieuwige rust
laot jow locht oonze ziel mar raeken
laot oons nog ienkeer zingen van jow liefde
laot dan oonze lippen zwiegen in et graf

piet bult

Rilke (10)

René Maria Rilke is op 4 december 1875 as een zeuvenmaondskind in Praag geboren en op 29 december 1926 wegraekt in et sannetorium van Val-Mont sur Territet, an et meer van Genève vlakbij Montreux in Zwitserlaand. Hi'j was iene van de belangriekste lyrische dichters in de Duutse tael.

Früher Apollo

Wie manches mal durch das noch unbelaubte
Gezweig ein Morgen durchsieht, der schon ganz
im Frühling ist: so ist in seinem Haupte
nichts was verhindern könnte, daß der Glanz

aller Gedichte uns fast tödlich träfe;
denn noch kein Schatten ist in seinem Schauen,
zu kühl für Lorbeer sind noch seine Schläfe
und später erst wird aus den Augenbraun

hochstämmig sich der Rosengarten heben,
aus welchem Blätter, einzeln, ausgelöst
hintreiben werden auf des Mundes beben,

der jetzt noch still ist, niegebraucht und blinkend
und nur mit seinem Lächeln etwas trinkend
als würde ihm sein Singen eingeflößt.

Vroege Apollo

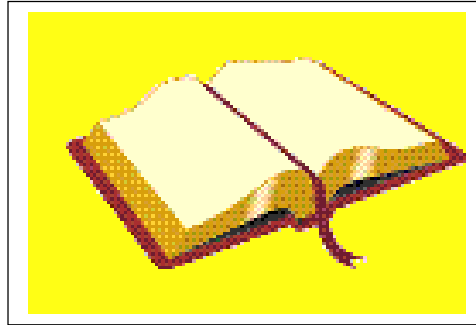
Zoas seins deur toeken zonder eer
naor een morgen kikt, die in zien gehiel
vol meitied is: zo is d'r in zien heufd
niks dat beletten kunnen zol dat hiel

de glaans van poëzie oons as een dodelik waopen
trof, want d'r is nog gien schaad in zien kieken,
te koold veur laurier bin nog zien slaopen
en eerst laeter zal uut zien heufd him lieken

uut te tillen de hoogstammige rozetuun,
waor blaeder, iene veur iene, uut losmaekt,
wegzweven zullen op et beven van de mond,

die now nog stille is, gienertied bruukt en blinkend,
en aliend mar mit zien glimk wat drinkend
krek as zien zingen as draank naor binnenkomt.

De Stellingwarver Biebel

Wiezen uut et Oosten...

Nargens zegt Matteüs in zien geboorteverhael dat d'r precies drie Wiezen (of Magi) binnen. Mattheus 2:1-18 vermeldet wel et verhael van de Wiezen die et Kastkiend opzochten. In de laetere kastverhaelen bin d'r drieje van maekt, wellicht omreden de Wiezen drie geschinken aanbieden: goold, wierook en mirre. De Wiezen bin in de volksverhaelen keunings wodden omreden de tekst van Matteüs oons daenken lat an Jesaja 60:3-6: *Volken laten zich leiden door jouw licht, koningen door de glans van je schijnsel. 4 Open je ogen, kijk om je heen: ze stromen in drommen naar je toe; je zonen komen van ver, je dochters worden op de heup gedragen. 5 Je zult stralen van vreugde als je het ziet, je hart zal van blijdschap overlaan. De schatten van de zee zullen je toevallen, de rijkdom van vreemde volken valt je in de schoot. 6 Een vloed van kamelen zal je land overspoelen, jonge kamelen uit Midjan en Efa. Uit Seba komen ze in groten getale, beladen met wierook en goud. Zij verkondigen de roemrijke daden van de HEER.*

Onder invloed van disse tekst uut Matteüs en van Psalm 72:10 *De koningen van Tarsis en de kustlanden, laten zij hem een geschenk brengen. De koningen van Seba en Saba, laten ook zij hem schatting afdragen.* bin de Wiezen keunings wodden, die reisden op een kameel. Neffens de mondelinge overlevering weren de naemen van disse drie Wiezen (keunings): Caspar, Melchior en Balthasar. Zie veerder: *Wiezen uut et oosten, en Nu zijt wellekome.* In dat lied bin de Keunings in de protestaanse versie weer Wiezen wodden.

Wel mooi, is zo niet? Mar ok een hiel gepuzel aj' zoks even naopluzen willen of moeten.

We hadden de oflopen maond ok weer es argewaosie om et rotwoortien 'om'. Is d'r eins een vaaste regel veur, zo vreu'we oons of, wanneer as dat 'om' wel of niet bruukt wodt. En is dat in et Stellingwarfs anders as in et Nederlaans..? Twie veurbeelden die we tegenkwammen vanwegens et ontbreken van 'om', die hewwe d'r tussen haokies tussen zet mar die d'r in et origineel niet tussen staon.

Uut de NBV: Ik heb besloten (om) een einde te maken aan het leven van alle mensen.

Uut de LC: De voedselcrisis is niet over, maar het geld (om) de honger te bestrijden is even op.

Wie et wet mag et zeggen...

Now, bi'j'm weer hielemaole bi'jpraot mit wawwe daegs tussen et gewone wark deur, daon hebben en an 't doen binnen.

Tot de aandere maond mar weer.

f&p

Schrievers bin wel gauw es 'nauwgehikt'

Wi'j' reageren op disse stelling of wi'j' aandere wat An de liende hangen...? Dat kan in 't Nederlaans, et Fries of – bi'j' veurkeur – in 't Stellingwarfs. Veur de aorigheid mag et vanzels ok nog wel es wat een aander taeltien wezen. Et gebruik van niet-Stellingwarfse bi'j'dregen wodt trouwens wel een betien in de haand holen. Opsturen naor: info@stellingwerfs-eigen.nl

Et archief van dit maandblad kuj' vieren op www.stellingwerfs-eigen.nl

Aj' dit blattien niet meer in je aemelbusse hebben willen of weej' nog iene die 't misschien ok (graeg) lezen wil, doe dan mar even een berichien naor info@stellingwerfs-eigen.nl

Et is de bedoeling dat iederiene die wat te schrieven het (een appatte tekening of foto mag ok), dat opsturen kan (in Word-fermaot) en dat et dan zonder vorm van redaktie altied en zonder korrektie(*) plaetst wodt. Altied, wil in dit geval zeggen, ja altied, behalven as et bi'j'glike vluken, schellen, raozen, tieren of dat soorte van rarigheid is zoas dat in de daegelikse ommegang mit mekeer ok niet gebruikelik is. Mar et moet - an de aandere kaante - wel wat lieden kunnen... Een betien reklame, bi'j'glike je eigenmaekte sjem anpriezen of je bedrief gewoon es in de kiekerd zetten, kan ok mar et moet vanzels niet allierend een adverteensieblad wodden.

() Aj' liever hebben dat de roegste schrieffouten d'r even uuthaald wodden dan moej' dat even angeven.*

Et is de bedoeling dat alleman kaant-en-klaore stokken of stokkies opstuurt. Et ienigste wat de redaktie d'r an dot is et in- en anneneer plakken, wat deengies in rebrieken bi'jenneer zetten, et iedere maand as aemel rondsturen en et as archief op internet beweren en daor ok beschikber maeken om een nommer naor je toe haelen te kunnen (downloaden) as een dokument in DOC- en PDF-fermaot. De voertael is Stellingwarfs (vanzels) mar Fries, een stokkien Nederlaans of een aander - veur oons - leesber taeltien mag ok wel een keer. As et mar wel raekvlakken het mit wat d'r op tael- of kultuurgebied leeft in Stellingwarf.

PAS OP: Iederiene stuurt veur 100% eigen verantwoordelikhied wark in..! Dat gelt liekewel inhooldelik as veural ok mit et oge op auteursrechten...! De redaktie/uitgever nemt hier gienertied verantwoording veur mar schoeft die deur naor de instuurder. De grootte van een dokument - behalven mit foto's en plaeties - het binnen roeme greenzen, gien beparking.

An de liende
mittenneer en veurenneer

* Aende *